

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej dolinę rzeki Sokołówki,
położonej w rejonie ulic Klimatycznej i Antoniego Książka**

Dyrektor Miejskiej Pracowni Urbanistycznej:

mgr inż. arch. Magdalena Talar-Wiśniewska

Autorzy:

mgr inż. Anna Olaczek-Wołowska (kierująca zespołem autorów)

mgr Kamila Pawlak

Kamila Pawlak

A. Wołowska
1 czerwca 2022

Łódź, czerwiec 2022

Spis treści

1. Informacje wstępne na temat prognozy	3
2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	3
3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami	4
4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu	10
5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	18
6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	23
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu.	26
8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	31
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	34
11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.	36
12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	37
13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	37
Obowiązujące akty prawne	39
Materiały źródłowe	40

Załącznik:

- Oświadczenie kierującego zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko

Załączniki graficzne:

- Prognoza oddziaływania na środowisko - rysunek w skali 1:1000
- Położenie obszaru opracowania na tle form ochrony przyrody

1. Informacje wstępne na temat prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze (zwana dalej prognozą) ustaleń projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej dolinę rzeki Sokołówki, położonej w rejonie ulic Klimatycznej i Antoniego Książka*. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Nr L/1545/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 17 listopada 2021 r.

Zawartość prognozy została opracowana w dostosowaniu do obowiązujących przepisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (art. 51, 52 i 53), a także wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Prognoza składa się z części opisowej (tekstu) i graficznej – rysunku sporządzonego w skali 1:1000.

Głównym celem prognozy jest określenie rodzaju zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji zapisów projektu planu zagospodarowania przestrzennego, dla którego potrzeb powstała prognoza oraz analiza metod i rozwiązań służących zmniejszeniu potencjalnych uciążliwości.

Dokument ten służy, jako materiał pomocniczy, w publicznej dyskusji nad projektem planu w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla użytkowników analizowanego obszaru (i jego sąsiedztwa) oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Miejską ostatecznej decyzji o uchwaleniu planu.

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy wzięto pod uwagę m.in. obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony środowiska i gospodarowania przestrzenią, obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi, Opracowanie ekofizjograficzne* sporządzone na potrzeby analizowanego projektu planu, programy o randze europejskiej, krajowej i regionalnej dotyczące polityki ochrony środowiska, a także poradnik metodyczny *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*. Wykaz wszystkich wykorzystanych materiałów źródłowych zamieszczono na końcu prognozy.

2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza - dokument sporządzany w toku prac nad planem miejscowym - została sporządzona przy zastosowaniu, jako wiodącej, metody analizy. Przeanalizowano: dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące stanu środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne (w tym projekt planu, dla którego potrzeb sporządzono prognozę) dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Dokonano wizji terenowej badanego obszaru. Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu funkcjonowania obszaru w chwili obecnej, w tym określenia najistotniejszych cech środowiska, jego stanu i problemów, a następnie porównania go z prognozowanymi skutkami wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

W toku analizy określono uwarunkowania przyrodnicze wynikające z dotychczasowego zagospodarowania badanego obszaru oraz oceniono ustalenia zaproponowane w projekcie

planu, pod kątem przewidywanych oddziaływań ich realizacji na środowisko, z uwzględnieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań.

Dla oceny oddziaływań i wpływu zmian klimatu na obszar opracowania planu i realizację jego postanowień posłużono się metodyką określoną w *Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe* oprac. przez Ministra Środowiska w 2015 r.

3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej dolinę rzeki Sokołówki, położonej w rejonie ulic Klimatycznej i Antoniego Książka (zwany dalej projektem planu lub projektem), dla potrzeb którego sporządzona została niniejsza prognoza, składa się z:

- części opisowej - tekstu planu - projektu uchwały Rady Miejskiej w Łodzi,
- części graficznej - rysunku planu w skali 1:1000, stanowiącego załącznik do projektu uchwały.

W projekcie planu zostały określone:

- 1) przeznaczenie terenów i ich oznaczenie w tekście i na rysunku (symbol) oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- 3) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- 4) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
- 5) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- 6) zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości,
- 7) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji,
- 8) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- 9) wysokość stawki procentowej służącej określeniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- 10) granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

W projekcie planu, ze względu na brak podstaw wynikających ze stanu faktycznego, nie określono:

- 1) zasad kształtowania krajobrazu;
- 2) zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej;
- 3) zasad kształtowania zabudowy, maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, minimalnej liczby miejsc do parkowania w tym miejsc przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową oraz linii zabudowy i gabarytów obiektów;
- 4) granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa;

5) sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

W projekcie zostały wyodrębnione tereny, tzn. wydzielone liniami rozgraniczającymi lub liniami granic opracowania planu nieruchomości lub ich części, oznaczone symbolami liczbowymi i literowymi, z których liczby oznaczają numer porządkowy terenu, a litery przeznaczenie podstawowe terenu, dla których ustalono niżej wymienione rodzaje przeznaczenia:

- **teren zieleni urządzonej**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem **1 ZP**; przeznaczeniem uzupełniającym są tereny sportowo-rekreacyjne, infrastruktura techniczna,
- **teren zieleni naturalnej**, oznaczony na rysunku projektu planu symbolami **1 ZN** i **2 ZN**; przeznaczeniem uzupełniającym jest infrastruktura techniczna,
- **teren wód powierzchniowych rzeki Sokolówki wraz z urządzeniami wodnymi**, oznaczone na rysunku projektu planu symbolem **1 WS**,
- **teren publicznego ciągu pieszego**, oznaczony na rysunku planu symbolem **1 KDX**; przeznaczeniem uzupełniającym jest infrastruktura techniczna.

Zapisy projektu planu precyzują, iż dla poszczególnych terenów, wyznaczonych liniami rozgraniczającymi, zasady zabudowy i zagospodarowania oraz sposoby ich użytkowania należy określać łącznie na podstawie:

- ustaleń dla całego obszaru objętego planem, zawartych w rozdziale 2 uchwały,
- ustaleń szczegółowych dla terenów, zawartych w rozdziale 3 uchwały,
- ustaleń obowiązujących, zawartych na rysunku planu.

W ustaleniach dla całego obszaru (ustaleniach ogólnych), jako zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustalono kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem: ochrony terenów zieleni stanowiących system przyrodniczy Miasta pełniący rolę rekreacyjno-wypoczynkową i klimatyczno-biologiczną oraz poprawy jakości zamieszkania na terenach sąsiednich osiedli mieszkaniowych.

Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, do których na obszarze planu zaliczono teren samorządowego ciągu pieszego (1 KDX) i teren zieleni urządzonej (1 ZP), określono jako nakaz dostosowania przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w zakresie wynikającym z przepisów odrębnych.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ustalono: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej oraz urządzeń wodnych i zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, o której mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Ustalono nakaz zapewnienia ciągłości korytarza ekologicznego, wskazanego na rysunku planu, umożliwiającego migrację roślin i zwierząt.

Ponadto sformułowano ustalenia w zakresie:

- ochrony wód podziemnych i powierzchniowych - nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na

warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa oraz zakazy: stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód, dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie wynikają z działań na rzecz ochrony przyrody albo racjonalnej gospodarki wodnej, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, materiałów które mogą zanieczyścić wody oraz składowania, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwienia odpadów, wykonywania robót polegających na zasypywaniu i likwidacji cieków wodnych rzeki Sokołówki, spełniającego rolę odbiornika wód powierzchniowych z dopuszczeniem jego przebudowy i rozbudowy spowodowanej realizacją inwestycji celu publicznego;

– gospodarki wodnej oraz gospodarki odpadami - nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez włączanie terenów zieleni w strefie zurbanizowanej do miejskiego systemu gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w mieście.

W zakresie ochrony przed hałasem w projekcie dokonano wskazania terenów podlegających ochronie akustycznej, dla których dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określają przepisy odrębne. Do terenów chronionych akustycznie został zaliczony teren oznaczony na rysunku planu symbolem ZP, jako „tereny rekreacyjno-wypoczynkowe”, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu ustalono - na obszarze zagrożonym zalaniem wodami rzeki Sokołówki, wskazanym na rysunku, zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, z wyjątkiem urządzeń wodnych, kładek dla pieszych przez rzekę i infrastruktury technicznej.

W zakresie zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości nie wyznaczono granic obszarów określonych w przepisach odrębnych wymagających obowiązkowego przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości, a zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości na wniosek określono w szczegółowych ustaleniach planu - z zastrzeżeniem, iż parametry działek powstałych w wyniku scalania i podziału nieruchomości nie obowiązują dla działek gruntu wydzielonych pod infrastrukturę techniczną.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji wyznaczono publiczny ciąg pieszy oznaczony na rysunku planu symbolem 1 KDX zapewniający połączenie terenu oznaczonego symbolem 1 ZP z ulicą Klimatyczną, usytuowaną poza granicą obszaru objętego planem.

Projekt zakłada obsługę komunikacyjną terenów za pomocą zjazdów indywidualnych i publicznych z dróg publicznych przyległych do terenów, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Jako ustalenia ogólne zostały także sformułowane zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, zakładające wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów. Ustalono nakaz lokalizacji nowych oraz przebudowywanych i rozbudowywanych przewodów infrastruktury technicznej jako podziemnych.

Określone zostały warunki powiązań infrastruktury technicznej na obszarze planu z układem zewnętrznym, poprzez wskazanie podstawowych: źródła zaopatrzenia w wodę, odbiornika ścieków, odbiornika wód opadowych i roztopowych, źródła zaopatrzenia w energię elektryczną.

Ustalona została stawka procentowa służąca pobraniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w wysokości 30% – dla wszystkich terenów.

W ustaleniach dla całego planu wyznaczono granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego, w postaci linii rozgraniczających tereny: samorządowego ciągu pieszego (1 KDX), samorządowego parku (1 ZP) oraz wód powierzchniowych (1 WS). Projekt planu dopuszcza lokalizację inwestycji celu publicznego w granicach niewymienionych terenów, pod warunkiem ich zgodności z przeznaczeniem terenów.

Ustalenia szczegółowe zostały sformułowane w zakresie:

- przeznaczenia - dla wszystkich terenów,
- warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego - dla terenów ZP i ZN,
- zagospodarowania terenu - dla terenu WS,
- szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości - dla terenów ZP i ZN,
- warunków i parametrów funkcjonalno-technicznych - dla terenu KDX.

W ustaleniach szczegółowych projektu planu został określony wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, rozumiany jako udział procentowy terenu biologicznie czynnego w powierzchni działki budowlanej, w wysokości minimum:

- 75% - dla terenu 1 ZP,
- 90% - dla terenów 1 ZN i 2 ZN.

Ponieważ przeznaczenie żadnego z terenów wyznaczonych na obszarze nie obejmuje możliwości lokalizacji budynków, nie zostały ustalone wskaźniki zagospodarowania terenów w odniesieniu do działki budowlanej, takie jak: wskaźnik powierzchni zabudowy i intensywność zabudowy. Dla terenu 1 ZP ustalono zakaz realizacji przeznaczenia uzupełniającego – terenów sportowo-rekreacyjnych – w granicach wyznaczonego na rysunku planu korytarz ekologicznego.

Projekt planu nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, przyjętego uchwałą Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 roku (zmienioną uchwałą Nr VI/215/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 marca 2019 roku i uchwałą Nr LII/1605/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 r.)

Obszar znajduje się w granicach wyznaczonej w tym dokumencie zwartej strefy zurbanizowanej. Według ustaleń *Studium* cały obszar stanowią tereny wyłączone spod zabudowy, zaliczone do jednostki funkcjonalno-przestrzennej: „Z” - tereny zieleni urządzonej o powierzchni minimum 3 ha i dolin rzecznych w strefie zurbanizowanej. Są to obszary dopełniające system przyrodniczy, pełniące rolę rekreacyjno-społeczną i klimatyczno-

biologiczną. Charakteryzują się one równomiernym rozkładem na terenie całego miasta oraz regularną lub krajobrazową strukturą przestrzenną.

Dopuszczalnym przeznaczeniem terenów w tej jednostce są tereny zieleni, usług wypoczynku, rekreacji, sportu, a dopuszczalnym z ograniczeniami - tereny usług wspierających funkcje dopuszczalne: handlu o powierzchni sprzedaży do 50 m², gastronomii, edukacji, kultury.

Głównymi celami polityki przestrzennej danej jednostki jest: zachowanie istniejących elementów systemu przyrodniczego, poprawa jakości zamieszkania w terenach sąsiednich oraz poprawa warunków klimatycznych miasta.

W ramach struktury przestrzennej i krajobrazu ustalono m.in. włączenie wszystkich istniejących i projektowanych terenów zieleni urządzonej w system przestrzeni publicznie dostępnych, zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej: pieszej, rowerowej, transportu zbiorowego oraz samochodowej, zagospodarowanie terenów z niewielkim udziałem obiektów kubaturowych, minimalizowanie ich negatywnego oddziaływania na krajobraz, ograniczenie ich wysokości do 10,5 m (...), zachowanie niezabudowanych odcinków dolin rzecznych jako wolnych od zabudowy, realizację zaplecza parkingowego wyłącznie w sposób niekolidujący z walorami przyrodniczymi, wprowadzenie regulacji w zakresie zasad kompozycji oraz elementów wyposażenia w celu zapewnienia wysokiej jakości, czytelności, funkcjonalności i estetyki przestrzeni, ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w tym pozostałości: dawnych cmentarzy, osad, charakterystycznych elementów rozplanowania przestrzeni oraz zabytków archeologicznych, zapewnienie dużego udziału zieleni wysokiej.

Dla jednostki tej nie ustalono wskaźników dotyczących zagospodarowania i użytkowania terenów (powierzchni biologicznie czynnej, intensywności zabudowy).

Obszar opracowania planu został zaliczony do podstawowych elementów systemu przyrodniczego miasta, wskazany jako tereny z dużym udziałem zieleni urządzonej (ze znaczącymi ograniczeniami możliwości realizacji zabudowy), a równocześnie wskazany jest jako naturalny korytarz wymiany mas powietrza. Przebiegająca w granicach obszaru dolina rzeczna stanowi korytarz ekologiczny.

Na obszarze, a także w jego najbliższym sąsiedztwie, nie wskazano żadnego elementu dziedzictwa kulturowego ani archeologii (zabytków, stref ochrony konserwatorskiej).

W ustaleniach ogólnych dotyczących struktury funkcjonalno-przestrzennej w *Studium* wskazano m.in., iż „na etapie sporządzania mpzp, przy wyznaczaniu linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, dopuszcza się możliwość:

1. uściślenia wyznaczonych w *Studium* granic jednostek funkcjonalno-przestrzennych (...);
2. wyznaczenia terenów o przeznaczeniu innym niż dopuszczalne lub dopuszczalne z ograniczeniami w poszczególnych jednostkach funkcjonalno-przestrzennych zgodnie z istniejącym użytkowaniem lub funkcją, do której mogą być adaptowane istniejące obiekty, z wyjątkiem: wyznaczania terenów przemysłowych w jednostkach funkcjonalno-przestrzennych o wiodącej funkcji mieszkaniowej (...).”

Ponadto, „w każdej z jednostek funkcjonalno-przestrzennych dopuszcza się, oprócz przeznaczenia określonego w kartach ustaleń, dopełnienie struktury funkcjonalnej obszaru terenami: przestrzeni publicznych, zieleni, lasów, wód powierzchniowych, komunikacji i obsługi komunikacji oraz infrastruktury technicznej.

Dopuszcza się funkcjonowanie istniejącej zabudowy niezgodnej z przeznaczeniem terenu określonym w kartach ustaleń dla jednostek funkcjonalno-przestrzennych, w granicach istniejącego zagospodarowania. Dla zabudowy tej dopuszcza się określenie w mpzp możliwości i zasad prowadzenia robót budowlanych.”

W zakresie układu komunikacyjnego *Studium* nie wskazuje żadnej z ulic ograniczających obszar, jako dróg i ulic publicznych.

Do istotnych ustaleń *Studium* należą następujące zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego:

- ochrona wszystkich terenów współtworzących system przyrodniczy miasta, w tym terenów jednostek funkcjonalno-przestrzennych obejmujących lasy (L), zieleni urządzoną (Z), tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo (O), ogrody działkowe (D), cmentarze (C) i tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (RW), a także terenów zieleni urządzonej oraz gruntów leśnych w ramach wszystkich pozostałych jednostek funkcjonalno-przestrzennych,

- ochrona obszarów szczególnie cennych przyrodniczo, istotnych dla zachowania różnorodności biologicznej oraz zapewniających łączność obszaru miasta z systemem przyrodniczym regionu – objętych ochroną prawną lub obszarów o wysokich walorach przyrodniczych wymagających ochrony,

- powiększanie zasobów zieleni urządzonej w strefie zurbanizowanej zwartej,

- ochrona istniejących korytarzy ekologicznych i kształtowanie nowych powiązań pomiędzy terenami aktywnymi przyrodniczo, w celu zapewnienia spójności systemu przyrodniczego miasta oraz umożliwienia migracji roślin, zwierząt i grzybów. Podstawowy system korytarzy ekologicznych stanowią doliny rzeczne,

- ochrona i kształtowanie systemu hydrologicznego miasta, w sposób zapewniający prawidłowy obieg wody w mieście, poprzez: zachowanie drożności koryt cieków i stref okresowej koncentracji spływu wód (cieki okresowe) poprzez zakaz ich przegradzania, wprowadzania zabudowy i innych elementów utrudniających lub uniemożliwiających przepływ wód, zachowanie jako aktywnych przyrodniczo głównych stref retencjonowania, zasilania i inicjacji wód powierzchniowych: dolin cieków wraz z odcinkami źródłowymi, oraz obszarów wododziałowych, zakaz lokalizacji zainwestowania stwarzającego ryzyko przenikania zanieczyszczeń do wód gruntowych i podziemnych w obszarach szczególnie wrażliwych na antropopresję: w proponowanych strefach ochronnych wód podziemnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, w obszarach wododziałowych oraz w otoczeniu ujęć wód podziemnych,

- kształtowanie odpowiednich warunków dla podniesienia jakości powietrza i poprawy mikroklimatu miasta.

Ustalenia obowiązującego *Studium* dla tego obszaru nieznacznie różnią się od ustaleń wcześniejszego dokumentu. W poprzednio obowiązującym *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, przyjętym uchwałą Nr XCIX/1826/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 października 2010 r. analizowany obszar w strukturze przestrzennej miasta znajdował się w zasięgu strefy zespołów miejskich, ale wyróżniony jako element systemu ekologicznego miasta. W strukturze funkcjonalnej analizowany obszar został w większości zaliczony do terenów oznaczonych symbolem: ZN –

tereny zieleni naturalnej i dolin rzecznych, obejmujących obszary związane z obniżeniami dolinnymi, zwłaszcza obszarami den dolinnych, korytarzami ekologicznymi oraz terenami otwartymi. Dla jednostki ZN obowiązuje zakaz zabudowy, z wyłączeniem urządzeń obsługi tych terenów i infrastruktury technicznej. Wzdłuż północnej granicy obszaru wyznaczono teren ZD – tereny ogrodów działkowych, które obejmują tzw. rodzinne ogrody działkowe, wraz z towarzyszącym programem usługowym, przewidziane do trwałego zachowania w strukturze miasta.

W części „uwarunkowania rozwoju – środowisko przyrodnicze” obszar został zaliczony do podstawowych elementów systemu przyrodniczego miasta: terenów o zachowanych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, pełniących zasadniczą funkcję w kształtowaniu systemu przyrodniczego miasta - obniżeń dolinnych o zachowanych walorach przyrodniczych i krajobrazowych nieprzekształconych lub o zmianach nienaruszających w istotny sposób pełnionych funkcji.

Dla omawianego obszaru nie ma obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, podobnie jak dla terenów sąsiednich. Uchwałami o przystąpieniu do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego objęte są położone po zachodniej stronie obszaru tereny obejmujące kolejne odcinki doliny Sokołówki.

W początkowej fazie prac nad projektem planu sporządzone zostało „Opracowanie ekofizjograficzne (podstawowe) na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej dolinę rzeki Sokołówki, położonej w rejonie ulic Klimatycznej i Antoniego Książka”. Opracowanie to zawiera charakterystykę stanu i funkcjonowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem ich wzajemnych powiązań. Określa m.in. ekofizjograficzne uwarunkowania dla planowania przestrzennego oraz wnioski i zalecenia do sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W opracowaniu ekofizjograficznym wskazano, iż omawiany obszar charakteryzuje się bogactwem przyrodniczym, dużą ilością drzew i krzewów. Może on być bardzo cenny dla sąsiednich terenów, które cechuje duża intensywność zabudowy. Jest również miejscem rekreacji okolicznych mieszkańców. Wobec negatywnych zmian klimatycznych, postępującej suszy i zaniku kolejnych wolnych obszarów zielonych w miastach utrzymanie integralności tego zielonego obszaru jest bardzo cenne i ważne dla miasta. Podkreślono, iż przy sporządzaniu projektu planu należy utrzymać obecny charakter miejsca tj. otwarty i niezabudowany teren doliny rzeki Sokołówki.

Ustalenia projektu planu respektują powyższe wytyczne opracowania ekofizjograficznego w zakresie ograniczeń i możliwości zagospodarowania obszaru wynikających z potrzeby ochrony zasobów i walorów przyrodniczo-krajobrazowych obszaru.

4. Analiza istniejącego stanu środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Podział fizycznogeograficzny

Według rejonizacji fizycznogeograficznej J. Kondrackiego (1998) opisywany obszar leży w prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Niziny Środkowopolskie, makroregionie Nizina Południowielkopolska oraz mezoregionie Wysoczyzna Łaska.

Zgodnie z podziałem na regiony geomorfologiczne Polski wg S. Gilewskiej (Atlas ... 2002) obszar objęty opracowaniem znajduje się w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Łaska (a7). Mezoregion ten, wraz z pozostałymi dziesięcioma, tworzy makroregion Nizina Południowowielkopolska (AV.a.), należący do podprovincji Niziny Środkowopolskie (AV), wchodzącej w skład prowincji Niż Środkowoeuropejski.

Wg podziału Łodzi na jednostki geomorfologiczne J. Goździka i J. Wieczorkowskiej (Atlas ... 2002) dokonanego na podstawie podobieństwa cech morfometrycznych oraz budowy wewnętrznej i genezy form terenu, obszar objęty opracowaniem znajduje się w obrębie jednostki Spłaszczenie Rogowskie.

Rzeźba terenu

Rzeźba obszaru objętego opracowaniem, jak i całego obszaru miasta, została ukształtowana pod wpływem warunków peryglacjalnych w okresie zlodowacenia bałtyckiego, wód pochodzących z deglacjacji lądolodu oraz z przekształcenia w warunkach peryglacjalnych. Decydujący wpływ na kształtowanie rzeźby miał lądolód zlodowacenia środkowopolskiego stadiału mazowiecko-podlaskiego (Warty). Istniejące tu formy rzeźby są pochodzenia denudacyjnego: większość obszaru położona jest w obrębie suchych dolin i niecek denudacyjnych, za wyjątkiem południowo-zachodniego skraju, należącego do równin denudacyjnych.

Wysokości bezwzględne badanego obszaru wahają się między 235 – 240 m n.p.m. Najwyższe wartości występują we wschodniej części obszaru, a najniższe - w zachodniej.

Spadki terenu na większości analizowanego obszaru wynoszą od 0° do 1°, a w części zachodniej od 1° do 2°.

Pierwotne ukształtowanie terenu analizowanego obszaru zostało nieznacznie przemodelowane na skutek działalności człowieka, poprzez lokalne wyrównywanie poziomów terenu.

Budowa geologiczna, grunty

W budowie geologicznej omawianego obszaru górną, powierzchniową warstwę tworzą utwory powstałe w czwartorzędzie. Największą część omawianego obszaru stanowią holocenijskie piaski rzeczne. Tylko przy południowo-zachodniej granicy występują utwory geologiczne związane ze stadiem warty – plejstocenijskie gliny zwałowe.

Zwarta pokrywa osadów czwartorzędowych posiada zróżnicowaną miąższość w zależności od ukształtowania podłoża czwartorzędowego i zaburzeń glacytektonicznych – od kilku do kilkudziesięciu metrów.

Zajmujące większość obszaru piaski rzeczne (oraz grunty takie, jak piaski i mułki eluwialno-eoliczne, mułki i piaski deluwialne) są gruntami o złych lub średnich warunkach posadowienia zabudowy. Dlatego przed realizacją obiektów budowlanych wskazane jest przeprowadzanie badań gruntów, określających warunki posadowienia.

Głębokość przemarzania gruntów wynosi 1,00 m, tak jak na obszarze całej Łodzi (strefa dla Polski środkowej i wschodniej).

Na terenie objętym opracowaniem nie stwierdzono występowania udokumentowanych złóż surowców mineralnych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zlewni rzeki Sokołówki, będącej dopływem Bzury (zlewnia Wisły). Rzeka Sokołówka, która przepływa wzdłuż północnej granicy obszaru, bierze swój początek w rejonie ul. Strykowskiej, a jej stały przepływ pojawia się u wylotu jej krytego odcinka w rejonie ul. Deczyńskiego. Następnie rzeka płynie w kierunku zachodnim zasilając m.in. zbiorniki wodne w Parku im. A. Mickiewicza, dalej kierując się na północny-zachód uchodzi do Bzury. Rzeka została objęta „Programem małej retencji dla miasta Łodzi”, a także na niektórych odcinkach zaplanowano jej renaturyzację. Program zakładał odtworzenie naturalnego koryta rzeki, utworzenie na niej stawów (w tym zbiorników retencyjnych) oraz zagospodarowanie parkowe okolicznych terenów.

Planowane efekty realizacji programu:

- zwiększenie retencji miejscowej (umożliwienie odprowadzania wód opadowych),
- ochrona przeciwpowodziowa,
- zwiększenie powierzchni terenów rekreacyjnych,
- poprawa mikroklimatu,
- zwiększenie obszarów zielonych,
- pozytywny wpływ na zdrowie mieszkańców Łodzi i komfort życia.

Jednolitą częścią wód powierzchniowych (JCWP) jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro, sztuczny zbiornik wodny, ciek a także fragment morskich wód wewnętrznych itp. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP.

Omawiany teren położony jest w zlewni jednolitych części wód powierzchniowych „Bzura od źródeł do Starówki”, o kodzie: RW200017272138.

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu jakości wód powierzchniowych stan/potencjał ekologiczny JCWP „Bzura od źródeł do Starówki” określono jako słaby (dane za lata 2010-2012 i 2013-2015; w kolejnych latach brak pomiarów). Podstawą oceny było zakwalifikowanie fizykochemicznego stanu wód JWCP do potencjału poniżej dobrego głównie ze względu na niespełnienie wymogów pod względem zawartości fosforanów oraz fosforu ogólnego, których źródłem antropogenicznym mogą być nawozy sztuczne oraz zanieczyszczenia ściekami przemysłowymi.

Podstawą oceny JCWP były badania prowadzone w jednym punkcie pomiarowym „Bzura-Karolew”, w znacznej odległości od obszaru (poniżej Łodzi i Zgierza). Na jakość omawianych JCWP niewątpliwie wpływa sposób użytkowania i zagospodarowania terenu - Bzura i jej dopływy w granicach miast przepływają przez tereny podlegające silnej presji antropogenicznej, w tym przemysłowej.

Tabela 1 Ocena jakości Jednolitych Części Wód Powierzchniowych

nazwa i kod JCWP	nazwa punktu pomiarowego	klasa elementów biologicznych	klasa elementów hydromorfologicznych	klasa elementów fizyko-chemicznych.	stan / / potencjał ekologiczny	stan JCWP
Bzura od źródeł do Starówki RW200017272138	Bzura - Karolew	V	II	PSD	SŁABY	ZŁY

gdzie: II – stan/potencjał dobry; V – stan/potencjał zły, PSD – poniżej stanu/potencjału dobrego
źródło: Komunikaty o stanie jakości wód powierzchniowych województwa łódzkiego, WIOŚ w Łodzi

Do głównych zagrożeń wód powierzchniowych w sąsiedztwie terenu można zaliczyć spływ powierzchniowy z terenów o nieprzepuszczalnym podłożu - dróg. Ponadto szkodliwe dla środowiska wodnego może być stosowanie nawozów w obrębie ogrodów przydomowych i ogrodów działkowych.

Według podziału na jednostki hydrogeologiczne, dokonanego w oparciu o zasięg występowania poziomów wodonośnych, ich zasobność, stopień izolacji, udział poziomów wodonośnych w profilu pionowym wód podziemnych oraz przynależność do dużych jednostek geologiczno-strukturalnych, określonego na „Mapie hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, Arkusz Łódź–Zachód (627)” obszar opracowania planu miejscowego znajduje się w jednostce nr 6 abQII/Cr3/Cr1. Jednostka ta charakteryzuje się obecnością głównego, czwartorzędowego użytkowego piętra wodonośnego, występującego na głębokości od 10 do 30 m, o średniej miąższości wynoszącej 40 m. Przewodność osiąga wartości średnie wynoszące 360 m²/24h, wydajność potencjalna kształtuje się w przedziale od 10 m³/h do powyżej 70 m³/h, moduł zasobów odnawialnych i dyspozycyjnych wynosi odpowiednio: 192 m³/24h·km² i 144m³/24h·km². Podrzędne poziomy tworzą utwory górnej i dolnej kredy. Jakość wód głównego poziomu użytkowego oceniono jako dobrą, ale stopień zagrożenia - jako wysoki.

Analizowany obszar znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 401 Niecka Łódzka, wydzielonego w ośrodku szczelinowo-porowym kredy dolnej. Wody zbiornika zostały zaliczone do wód czystych lub bardzo nieznacznie zanieczyszczonych, łatwych do uzdatnienia. Zasoby zbiornika Niecka Łódzka szacowane są na ok. 90 tys. m³/d. Dla GZWP nr 401 Niecka Łódzka w 2013 r. opracowana została dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych. Zgodnie z mapą dokumentacyjną obszaru GZWP nr 401 Niecka Łódzka, obszar opracowania położony jest poza granicami proponowanych obszarów ochronnych zbiornika.

Według danych z 2000 r. (brak nowszych) analizowany obszar znajdował się w zasięgu leja depresyjnego wywołanego we wcześniejszych latach nadmierną eksploatacją wód podziemnych na terenie miasta Łodzi, głównie na potrzeby przemysłu.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi. Zostały one wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu JCWPd o kodzie PLGW200063.

W Planach gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) zostały ustalone cele środowiskowe z uwzględnieniem ich aktualnego stanu. Dla ww. JCWPd jako dobry został oceniony jej status, podobnie jak stan ilościowy i stan chemiczny wód, a osiągnięcie celu środowiskowego, to jest dobrego stanu chemicznego i ilościowego - jako niezagrożone.

W części miasta, znajdującej się w zasięgu tej jednostki, pomiary prowadzone przez WIOŚ w Łodzi w ramach monitoringu badania jakości wód podziemnych były wykonywane ostatnio w roku 2016 (poprzednio w 2013 r.), a ocena JCWPd opierała się na badaniach

prowadzonych w 56 otworach, które obejmowały czwartorzędowe, trzeciorzędowe, kredowe i jurajskie piętra wodonośne. W punktach zlokalizowanych w bliskiej odległości od granic niniejszego opracowania (o numerach: 156, 146, 161, 160 i 178) wody zaklasyfikowano do I i II klasy czystości, co świadczy o dobrej i bardzo dobrej jakości wód.

Ze względu na dobrą izolację wód podziemnych oraz ustalenia projektu planu - nieprzewidujące zurbanizowania obszaru - stan wód powierzchniowych i podziemnych nie ulegnie pogorszeniu.

Gleby

Jednym z najważniejszych czynników glebotwórczych, który wpływa na rodzaj gleby i wartości użytkowo-rolnicze jest skała macierzysta. Zasadniczymi skałami macierzystymi dla gleb występujących w obrębie omawianego obszaru są czwartorzędowe utwory polodowcowe. (gliny zwałowe i piaski wodnolodowcowe). Konsekwencją rzeźby, budowy geologicznej i stosunków wodnych jest wytworzenie się określonych typów gleb. Według Atlasu miasta Łodzi (z 2002 r.) typem gleb występującym na omawianym obszarze są gleby płowe, a gatunkiem gleb – piaski gliniaste lekkie.

Omawiany obszar zaliczony jest do geokompleksów litogenicznych związanych z utworami przepuszczalnymi (część zachodnia) i trudnoprzepuszczalnymi (część wschodnia). Pod względem przydatności rolniczej wyróżniono kompleks żytni słaby – związany z utworami przepuszczalnymi i kompleks żytni dobry – związany z utworami trudnoprzepuszczalnymi.

Zieleń

Ze względu na niewielkie zurbanizowanie obszaru objętego opracowaniem, szata roślinna należy do elementów środowiska słabo przekształconych.

Według Atlasu Miasta Łodzi z 2002 r. zachodnia część obszaru opracowania, pod względem liczebności gatunków roślin zielnych, charakteryzuje się największym bogactwem florystycznym (powyżej 250 gatunków/km²), a wschodnia – średnim bogactwem florystycznym (od 150 do 250 gatunków/km²).

Roślinność rzeczysistą na tym obszarze stanowi eutroficzny las jodłowy *Galio Abietenion* w kompleksie z wilgotnym grądem lub kwaśną buczyną.

Całość obszaru stanowią tereny niezabudowane – w większości zakrzewione zaniedbane i nieużytkowane. Na szatę roślinną obszaru składają się przede wszystkim samosiewy drzew i krzewów.

Stan zdrowotny drzew jest generalnie dobry, ponieważ rosną na terenie o korzystnych warunkach gruntowo-wodnych i niewielkim zanieczyszczeniu środowiska.

Na analizowanym obszarze nie ma terenów zieleni miejskiej: parków czy skwerów.

Fauna

Obszar opracowania dotychczas w całości stanowi tereny aktywne przyrodniczo. Poprzez rzekę Sokołówkę przebiegającą przez obszar oraz bliskość innych terenów otwartych tworzy on dobre warunki do bytowania wielu gatunków fauny. Mimo to nie odnotowano tam głównych stanowisk występowania ssaków, płazów, gadów, czy rzadkich i zagrożonych owadów (po zachodniej stronie obszaru wskazano stanowisko grzebiuszki ziemnej *Pelobates fuscus*).

Szacunkowa średnia liczba lęgowych gatunków ptaków na tym obszarze wynosi 35 do 39 na 1 km² (Atlas Miasta Łodzi, 2002), jednak na obszarze nie twierdzono stanowisk rzadkich gatunków ptaków.

Tereny z zabudową mieszkaniową, sąsiadujące z omawianym obszarem, są z kolei miejscem występowania takich gatunków, jak: szczur wędrowny, mysz domowa, gołąb, kret, czy nornica.

Warunki klimatyczne

Wg regionalizacji rolniczo-klimatycznej Polski R. Gumińskiego (1948), obszar Łodzi zaliczony został w całości do Dzielnicy Łódzkiej.

Warunki klimatyczne miasta, w tym też obszaru opracowania, podobnie jak całej Polski środkowej, kształtowane są głównie w wyniku ścierania się mas powietrza polarno-morskiego (atlantyckiego) oraz mas powietrza kontynentalnego (azjatyckiego). Stąd też wynika typowa dla klimatu Polski przejściowość, wyrażająca się częstą zmianą stanów pogodowych i występowaniem sześciu pór roku.

Masy powietrza polarno-morskiego pojawiają się przez 65% dni w roku, zaś kontynentalnego przez 29% dni w roku. Sporadycznie, głównie w kwietniu (7% dni) i maju (13,5% dni), napływają masy powietrza arktycznego, najrzadziej masy powietrza zwrotnikowego.

Średnia roczna temperatura powietrza dla okresu od 1951 do 2005 roku wynosiła 8,5°C. Najchłodniejszym miesiącem jest zazwyczaj styczeń (średnia temperatura -1,8°C), a najcieplejszym lipiec (średnia temperatura 18,6°C), ale w poszczególnych latach może to być też czerwiec lub sierpień, w których średnie temperatury osiągają 21°C. Największa zmienność średnich miesięcznych temperatur przypada na styczeń, luty i marzec, najmniejsza na późne lato i wczesną jesień.

Maksymalne prędkości wiatru przypadają na zimę i wiosnę. Są to zazwyczaj wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, które wyróżniają się także największą częstotliwością. Znacznymi prędkościami charakteryzują się też wiatry północne, które jednak występują rzadziej.

Średnie roczne sumy opadów wynoszą 525 - 575 mm i są o około 25 – 50 mm większe niż w zachodniej części miasta. Największe wartości opadów przypadają na miesiące letnie, najmniejsze wartości opadów występują w lutym (27,9 mm). Pokrywa śnieżna w ostatnich latach utrzymywała się przeciętnie przez 82 dni w ciągu pięciu miesięcy zimowych (listopad, grudzień, styczeń, luty, marzec).

Liczba dni pogodnych w roku (dane ze stacji meteorologicznej Łódź-Lublinek) wynosi 32 i jest niższa niż na obszarach sąsiednich. Związane jest to ze zwiększoną konwekcją nad miastem, wywołaną wyższą temperaturą, zanieczyszczeniem powietrza, a tym samym większą ilością źródeł kondensacji pary wodnej.

Zanieczyszczenie powietrza jest czynnikiem zmniejszającym ilość energii słonecznej docierającej do powierzchni terenu. Średnie roczne usłonecznienie (lata 1952-1980) wynosiło dla miasta Łodzi 1 500,5 godz., co stanowi 33% usłonecznienia możliwego astronomicznie, podczas gdy np. w Brwinowie 1 647,4 godz. (37%), w Skierniewicach 1 732,6 godz. (39%). W 2005 r. roczne usłonecznienie wynosiło ok. 1 846 godzin. Najwyższe wartości usłonecznienia przypadają na maj, czerwiec i lipiec.

Ze względu na peryferyjne położenie w stosunku do centrum miasta, obszar nie znajduje się w zasięgu miejskiej wyspy ciepła. Pod względem topoklimatycznym omawiany obszar jest dość jednorodny. Są to tereny o stosunkowo korzystnych cechach klimatu odczuwalnego.

Jak wskazano w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, obszar opracowania w całości znajduje się w naturalnym korytarzu wymiany mas powietrza. Mimo swojej nielicznej zabudowy analizowany teren tworzy jednak strefę blokady przepływu mas powietrza w istniejącym korytarzu.

Ochrona prawna zasobów przyrodniczych

Obszar, tak jak całe miasto Łódź, znajduje się poza europejskimi systemami o wysokiej aktywności przyrodniczej wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000 oraz ECONET-POLSKA; najbliższe są położone w odległości kilku kilometrów od granic miasta.

W granicach obszaru nie występują żadne obiekty ani obszary przyrodnicze i krajobrazowe objęte prawnymi formami ochrony - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ani proponowane do objęcia taką ochroną.

Dany obszar znajduje się jednak niedaleko bardzo cennych zasobów przyrodniczych objętych ochroną prawną.

Najbliżej położone obszary chronione to:

- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich (od 1 do 1,5 km na zachód i północ) i jego otulina (ok. 850 m na północ);
- rezerwat przyrody „Las Łągiewnicki” (ok. 2,2 km na północny-zachód);
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Sucha Dolina w Moskulach” (ok. 4 km na północny-wschód);
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Sokołówki” (ok. 5,7 km na zachód);
- użytek ekologiczny „Mokradła Brzozy” (ok. 3,9 km na północny-zachód);
- użytek ekologiczny „Międzyrzecze Sokołówki i Brzozy” (ok. 5,3 km na zachód);
- użytek ekologiczny „Olsy na Żabieńcu” (ok. 5,6 km na zachód);
- użytek ekologiczny „Międzyrzecze Bzury i Łągiewniczanki” (ok. 3,8 km na północny-zachód);
- użytek ekologiczny „Łąki na Modrzewiu” (ok. 3,8 km na północ).

Zagospodarowanie i sąsiedztwo

Obszar objęty projektem planu zajmuje powierzchnię około 2,0 ha i dotychczas stanowi tereny niezurbanizowane – otwarte, z fragmentem doliny rzecznej przy północnej granicy obszaru. Rzeka Sokołówka płynie w uregulowanym korycie i jej dolina ciągnie się w kierunku zachodnim, natomiast na wschód od obszaru skręca na południe i prowadzi po wschodniej stronie ulicy Antoniego Książka.

Obsługę komunikacyjną obszaru zapewniają graniczące z nim ulice: Antoniego Książka i Klimatyczna oraz przebiegająca nieopodal ulica Strykowska.

Przez obszar opracowania przechodzi sieć kanalizacyjna, a inne sieci infrastruktury technicznej: wodociągowe, gazowe, elektroenergetyczne oraz telekomunikacyjne znajdują się w ulicach graniczących z obszarem. Część miasta, w której położony jest obszar, nie jest objęta zasięgiem miejskiej sieci ciepłowniczej.

Sąsiedztwo obszaru stanowią głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a po wschodniej stronie znajdują się również budynki produkcyjne i usługowo-handlowe.

Wartości kulturowe

Na analizowanym obszarze nie ma obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, ani ujętych w miejskiej (gminnej) ewidencji zabytków. Według ustaleń Studium, dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego, obszar objęty sporządzanym planem nie został zaliczony do obszarów wymagających szczególnej troski konserwatorskiej.

Nie stwierdzono także obszarów ani punktów znalezienia zabytków archeologicznych czy też stanowisk archeologicznych, ani nie ustalono strefy ochrony archeologicznej.

Powiązania ekologiczne

Omawiany obszar, jak i jego sąsiedztwo: od zachodu dolina rzeki Sokołówki, a od wschodu tereny aktywne przyrodniczo, w tym użytkowane rolniczo, są elementem funkcjonalnym systemu przyrodniczego całej aglomeracji łódzkiej. W skali lokalnej i regionalnej współtworzy on sieć obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, łącząc inne tereny cenne przyrodniczo, zarówno te w granicach miasta, jak i poza jego obrębem – na terenie sąsiednich gmin: Nowosolnej, Strykowa i Zgierza. W pobliżu omawianego obszaru zasadniczym elementem tej sieci jest przede wszystkim obszar Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich wraz z otuliną, a zwłaszcza Las Łagiewnicki, jak też pozostałe tereny otwarte w północno-wschodniej części miasta (mozaikowe, ekstensywne uprawy rolne o dużych walorach widokowych, zadrzewienia, niewielkie lasy) i obniżenia dolinne.

Obszar nie został zurbanizowany i nadal stanowi tereny otwarte, a w jego północno-zachodniej części wskazany jest korytarz ekologiczny, prowadzący wzdłuż doliny rzeki Sokołówki w kierunku zachodnim. Ze wszystkich stron otoczony jest przez tereny zabudowy (głównie mieszkaniowej jednorodzinnej), co sprawia, że powiązania ekologiczne z terenami sąsiednimi są ograniczone, zwłaszcza w zakresie możliwości przemieszczania się zwierząt. Od wschodu barierę stanowi również przebiegająca niedaleko ulica Strykowska – droga krajowa nr 14.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Projekt planu nie wprowadza radykalnych zmian w przeznaczeniu terenów, w stosunku do ich aktualnego użytkowania, tym samym realizacja jego ustaleń nie spowoduje istotnej zmiany obecnego stanu środowiska.

Również w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego planu stan środowiska nie zmieni się zauważalnie – a przede wszystkim nie pogorszy się, o ile utrzymany zostanie dotychczasowy sposób zagospodarowania, niestwarzający uciążliwości dla środowiska. Projekt planu ma na celu kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem: ochrony terenów zieleni stanowiących system przyrodniczy Miasta, pełniący rolę rekreacyjno-wypoczynkową i klimatyczno-biologiczną, jak również poprawy jakości zamieszkania na terenach sąsiednich osiedli mieszkaniowych.

W przypadku nieuchwalenia planu miejscowego bardzo prawdopodobnym zagrożeniem byłaby presja budowlana na ten atrakcyjny krajobrazowo i przyrodniczo teren, prowadząca do degradacji jego walorów. Omawiany projekt planu nie dopuszcza lokalizacji zabudowy na tym obszarze – ma on pozostać jako tereny otwarte: zieleń naturalna i zieleń urządzona oraz rzeka. Skutkami wprowadzania zabudowy na tereny otwarte byłyby:

- bezpośrednie niszczenie lub defragmentacja siedlisk przyrodniczych,
- zmniejszanie się powierzchni terenów naturalnego bytowania dzikiej zwierzyny,
- wygradzenia przerywające powiązania ekologiczne i utrudniające lub uniemożliwiające migrację zwierząt,
- zmniejszanie się bioróżnorodności obszaru,
- zakłócenia w funkcjonowaniu systemu ekologicznego,
- niekorzystne zmiany w krajobrazie,
- zagrożenie zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby, przy niewłaściwym odprowadzaniu ścieków bytowych i gromadzeniu odpadów komunalnych.

Brak realizacji ustaleń projektowanego planu może również przyczynić się do obniżenia lub utraty walorów krajobrazowych obszaru, jeśli nowe zainwestowanie nie będzie respektować tych walorów. Przy braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, kształtowanie nowej zabudowy i wszelkich procesów inwestycyjnych odbywa się bowiem w trybie wydawanie decyzji administracyjnych, a więc z ograniczonymi możliwościami przeprowadzenia wieloaspektowych analiz przestrzennych, co może powodować, iż nowe obiekty nie będą w pełni spójne z otoczeniem. Będą wydawane pozwolenia na budowę w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które nie będą respektowały ustaleń *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* – chroniących ten obszar przed zabudową. Ponadto decyzje o warunkach zabudowy ustalają sposób zagospodarowania dla każdej działki osobno, co powoduje zainwestowanie w sposób nieskoordynowany i zagrażający poprzez jednostkowe, a nie kompleksowe rozwiązania ładu przestrzennego.

Na stan środowiska przyrodniczego istotny wpływ może mieć rozbudowa układu komunikacyjnego, jednak projekt planu nie przewiduje na obszarze żadnych elementów tego układu, z wyjątkiem krótkiego odcinka ciągu pieszego. Ponadto drogi mogą powstać niezależnie od uchwalenia planu (na podstawie tzw. specustawy), a ich negatywne oddziaływanie w postaci emisji zanieczyszczeń i hałasu może być, przynajmniej częściowo, niwelowane zastosowanymi rozwiązaniami technicznymi i usprawnieniem ruchu.

Ustalenia projektu planu w zakresie ochrony środowiska oraz w zakresie obsługi obszaru przez infrastrukturę techniczną zapewniają utrzymanie stanu środowiska na co najmniej dotychczasowym poziomie.

5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska naturalnego analizowanego terenu jest zadowalający. Przedmiotowy obszar położony jest w znacznej odległości od centrum miasta – poza strefą koncentracji większości zanieczyszczeń. Lokalne liniowe i powierzchniowe źródła emisji zanieczyszczeń

nie powodują przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Stężenia większości badanych zanieczyszczeń osiągają, w granicach obszaru opracowania, najniższe wartości w skali miasta i całej aglomeracji łódzkiej. Na dobry stan powietrza mają wpływ przede wszystkim: możliwość przewietrzania terenu, związana z obecnością terenów otwartych oraz duży udział terenów zieleni.

Najbardziej istotną grupę zanieczyszczeń powietrza stanowią zanieczyszczenia pyłowe (pył zawieszony), będące aerozolami atmosferycznymi, złożonymi z kropli cieczy i ciał stałych. Są one znacznie bardziej zróżnicowane – pod względem pochodzenia, klasyfikacji i właściwości fizycznych oraz szkodliwości zdrowotnej – niż zanieczyszczenia gazowe. Ekspozycja na pył zawieszony ma bardzo poważny wpływ na zdrowie ludzi, szczególnie na układ oddechowy i układ krążenia. Głównymi źródłami pyłów są źródła antropogeniczne; spalanie węgla do celów energetycznych oraz komunikacja drogowa, w mniejszym stopniu działalność rolnicza. Ocenia się, że główną przyczyną wysokich stężeń pyłu, przekraczających wartości dopuszczalne, jest nadmierna emisja niska z dużych obszarów nieocieplonej zabudowy zarówno śródmiejskiej, jak i zlokalizowanej w strefach peryferyjnych miasta, opalanej węglem kamiennym; dlatego też koncentracja pyłu zawieszonego podlega wyraźnym wahaniom w cyklu rocznym, tygodniowym oraz dobowym.

Według informacji publikowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska w Portalu Jakości Powietrza GIOŚ (<http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/maps/modeling>) na terenie obszaru opracowania planu w 2020 roku (nie ma nowszych danych) wartości średniorocznego stężenia PM10 zawierały się w przedziale $20,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ – $25,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny - $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Istotny wpływ na zdrowie ludności (choroby serca, układu oddechowego) mają jednak przekroczenia dobowej wartości dopuszczalnej – wartości 1-godzinnego stężenia PM10 mogą sięgać chwilowo nawet do kilkuset $\mu\text{g}/\text{m}^3$. We wcześniejszych latach obszary przekroczeń wartości stężenia pyłu zawieszonego PM10 obejmowały znaczną część aglomeracji łódzkiej, wykazując tylko niewielkie zmiany zasięgu – wynikające z panujących warunków meteorologicznych, jednak na obszarze opracowania nie przekraczały poziomów dopuszczalnych.

Poziom stężenia metali ciężkich, mierzony w pyle PM10, nie przekraczał dopuszczalnego poziomu ołowiu i poziomów docelowych niklu, kadmu oraz arsenu.

Największe zagrożenie dla zdrowia ludzi stanowią drobne frakcje pyłu zawieszonego. Średnia roczna wartość stężenia pyłu PM2,5 na obszarze objętym opracowaniem wyniosła w 2020 roku: $12,5$ – $15,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny - $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i była nieznacznie niższa niż w 2019 roku: $16,1$ – $18,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

W 2020 r. średnioroczne stężenie dwutlenku azotu kształtowało się na poziomie poniżej $20,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny - $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$), co jest wartością dość niską w porównaniu z innymi obszarami Łodzi.

Poziom stężenia SO₂, wyrażony jako 25-te maksymalne stężenie średnie 1-godzinne, w 2020 r. dla analizowanego obszaru nie przekraczał $150,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny - $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Poziom stężenia dwutlenku siarki w rozkładzie średniomiesięcznym wykazuje zmienność sezonową - zimą stężenia są kilka lub kilkunastokrotnie wyższe niż w okresie letnim. W okresie silnych mrozów dochodzi do gwałtownego wzrostu poziomu SO₂ na skutek zwiększonego zapotrzebowania na energię cieplną (podwyższone spalanie surowców

energetycznych) oraz dodatkowo niesprzyjającej rozpraszaniu zanieczyszczeń pogodzie antycyklonalnej (słabe wiatry).

Corocznie, na wszystkich stanowiskach pomiarowych w województwie, stwierdzane były znaczne przekroczenia poziomu docelowego benzo(α)pirenu. Wprawdzie średnioroczne wartości stężenia B(a)P w pyłe PM₁₀ na obszarze opracowania, w roku 2020 zawierające się w przedziale 1,01 ng/m³ – 1,25 ng/m³, należały do najniższych w aglomeracji, ale i tak przekroczyły wartość dopuszczalną, wynoszącą 1 ng/m³. We wcześniejszych latach wartości te były znacznie wyższe i wynosiły: 1,5 – 3,0 ng/m³ w 2019 r. i 3,01 – 5,00 ng/m³ w 2017 r. Nadmierna koncentracja wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych stanowi zagrożenie jakości powietrza i ma bezpośredni wpływ na zdrowie ludzi. Jest to poważny problem, dotyczący wszystkich większych miast, a zwłaszcza ich części niepodłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej: w stężeniu całkowitym B(a)P główny udział – wynoszący powyżej 80% – ma emisja powierzchniowa, podczas gdy udziały emisji punktowej czy emisji liniowej (z komunikacji) wynoszą poniżej 10%. Na pogorszenie sytuacji dodatkowo wpływa wspomniane już nielegalne spalanie przez mieszkańców odpadów komunalnych w paleniskach domowych.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim, począwszy od oceny za rok 2010, dokonywana jest dla dwóch stref: Aglomeracji Łódzkiej i Strefy łódzkiej, przy czym dla obu stref oceniana jest jakość powietrza wg kryteriów dla ochrony zdrowia, a dla strefy łódzkiej także wg kryteriów dla ochrony roślin. W ocenie rocznej wykorzystuje się metody pomiarowe oraz wyniki matematycznego modelowania poziomu substancji w powietrzu. Dla Aglomeracji Łódzkiej stężenia większości badanych substancji (zanieczyszczeń) nie przekroczyły od tamtego czasu poziomów dopuszczalnych oraz docelowych. Przekroczenia dotyczyły stężeń: pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(α)pirenu w pyłe PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} i dla tych zanieczyszczeń została określona konieczność realizacji programu ochrony powietrza.

Teren objęty niniejszym opracowaniem położony jest w zlewni jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) RW200017272138 „Bzura od źródeł do Starówki”. W obrębie analizowanego obszaru ani w jego sąsiedztwie nie ma punktów pomiarowo-kontrolnych jakości wód powierzchniowych, podstawą oceny JCWP. były badania prowadzone w punkcie „Bzura-Karolew”. Na podstawie prowadzonego monitoringu jakości wód powierzchniowych stan/potencjał ekologiczny tej JCWP określono jako słaby. Jak wskazano w poprzednim rozdziale, na jakość omawianych JCWP niewątpliwie wpływa sposób użytkowania i zagospodarowania terenu - Bzura i jej dopływy w granicach miast przepływają przez tereny podlegające silnej presji antropogenicznej, w tym przemysłowej. Do głównych zagrożeń wód powierzchniowych należy spływ powierzchniowy z terenów o nieprzepuszczalnym podłożu.

Na obszarze opracowania nie ma punktów badawczych jakości wód podziemnych sieci regionalnej ani krajowej. Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu JCWPd: PLGW200063, a najbliższe punkty pomiarowe sieci regionalnej znajdują się przy ul. Żółwiowej 12 (poziom kredowy) i przy ul. Strykowskiej 195 (poziom czwartorzędowy). W badaniu przeprowadzonym w 2016 r. w tym pierwszym ujęciu stwierdzono występowanie I klasy jakości wód podziemnych, a w drugim - II klasy.

Potencjalnym zagrożeniem dla wód podziemnych na omawianym terenie jest brak kanalizacji sanitarnej w tej części miasta oraz ukształtowanie terenu ułatwiające spływy

zanieczyszczeń z powierzchni utwardzonych do gruntu; równocześnie mogą nasilać się procesy migracji zanieczyszczeń wraz z wodami gruntowymi w kierunku wód powierzchniowych. Obszar opracowania, na którym główne użytkowe piętro wodonośne związane jest z utworami czwartorzędu, charakteryzuje się wysokim i bardzo wysokim stopniem zagrożenia wód podziemnych, co spowodowane jest brakiem izolacji, a także płytkim występowaniem wodonośca.

Według informacji z krajowego monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych i depozycji zanieczyszczeń, roczny sumaryczny ładunek jednostkowy zdeponowanych zanieczyszczeń za rok 2013 (brak nowszych danych) szacowany był na 52,68 kg/ha*rok dla miasta Łodzi, przy średnim w województwie – 55,2 kg/ha*rok (o 12,9% więcej niż średni dla całego obszaru Polski). Wartości ładunków poszczególnych badanych zanieczyszczeń, wnoszonych przez opady atmosferyczne na terenie miasta, chociaż wysokie, nie należały jednak do najwyższych w województwie.

Brak danych dotyczących zanieczyszczenia gleb uniemożliwia ocenę stopnia tego zanieczyszczenia. Należy jednak założyć, iż w największym stopniu zanieczyszczenie gleb dotyczy przyulicznych pasów terenów – wzdłuż ulic (drog), gdzie dochodzi do koncentracji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego: przede wszystkim ołowiu, a także miedzi, cynku i kadmu. Dodatkowym zanieczyszczeniem gleb są środki chemiczne, stosowane do zimowego utrzymania ulic i przydomowych ogródków. Na omawianym obszarze nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (nie ma obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi)¹,

Istotnym czynnikiem degradującym środowisko przyrodnicze jest sąsiedztwo drogi krajowej - ul. Strykowskiej, która przebiega w odległości około 300 m na wschód od obszaru. Uznawana jest ona za drogę o znacznej uciążliwości akustycznej i źródło emisji pyłowych z transportu. Ponadto droga ta stanowi szlak przewozu niebezpiecznych chemicznych (NSCh), a zagrożenie spowodowane tymi przewozami występuje w pasie 0,5 km od osi jezdni.

Mniejszym nasileniem ruchu niż ul. Strykowska cechuje się ulica Wycieczkowa, znajdująca się około 400 m na zachód od obszaru. Pozostałe ulice - graniczące z obszarem lub przebiegające nieopodal – nie generują większego hałasu. Zgodnie z informacjami z mapy akustycznej na omawianym obszarze hałas drogowy w porze dziennej i nocnej (L_{DWN}) wynosi poniżej 55 dB i jedynie przy południowo-wschodnim skraju obszaru nieznacznie przekracza ten poziom, a w porze nocnej (L_N) na całym obszarze jest mniej niż 50 dB.

Do podstawowych rodzajów zanieczyszczeń środowiska naturalnego zalicza się również promieniowanie elektromagnetyczne, przy czym promieniowanie pochodzenia naturalnego nie stanowi zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka. Takim zagrożeniem może być promieniowanie pochodzące od źródeł antropogenicznych, a przede wszystkim urządzeń: łączności osobistej (stacji bazowych GSM/UMTS), radiokomunikacyjnych (stacji radiowych i telewizyjnych), transmisji danych i sygnałów oraz radiolokacyjnych i radiodostępowych, a także linii i stacji wysokiego napięcia. W granicach obszaru opracowania, ani w jego najbliższym sąsiedztwie nie znajduje się żadne źródło promieniowania elektromagnetycznego.

---

¹ źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Wszystkie wymienione wyżej czynniki, wzajemnie się nakładając, mają negatywny, skumulowany wpływ na żywe organizmy: zdrowie ludności, stan zdrowotny roślinności, a także liczbę bytujących zwierząt i ich kondycję. Biorąc jednak pod uwagę natężenie tych oddziaływań i oceniając obecny zasób przyrodniczy, należy stwierdzić, że środowisko przyrodnicze badanego terenu znajduje się w dobrym stanie.

Wobec wielości potencjalnych zagrożeń, możliwość ich ograniczania lub eliminacji - w celu osiągnięcia zauważalnej poprawy jakości środowiska - zależy będzie od kompleksowo podejmowanych działań, obejmujących wprowadzanie zmian w zakresie infrastruktury i rozwiązań komunikacyjnych, dotyczących rewitalizacji istniejącej już zabudowy i wdrażania rozwiązań ograniczających emisje. Skala tych działań powinna wychodzić poza granice omawianego obszaru i obejmować teren całego miasta, lub przynajmniej jego znacznej części.

Obszar ten oraz jego najbliższe sąsiedztwo, w tym pobliskie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, są zasobne w zieleń zachowaną w dobrym stanie zdrowotnym. Istotny wpływ na funkcjonowanie przyrody w mieście mają m.in. stosunki wodne oraz jakość powietrza, która ma decydujące znaczenie dla zdrowia człowieka.

W zapisach – ustaleniach ogólnych – projektu planu zawarto zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej oraz urządzeń wodnych.

Wprowadzono również zakaz: lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, o której mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii, wykonywania robót polegających na zasypywaniu i likwidacji cieku wodnego rzeki Sokołówki, spełniającego rolę odbiorników wód powierzchniowych, z dopuszczeniem jego przebudowy i rozbudowy spowodowanej realizacją inwestycji celu publicznego, stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych.

Na obszarze objętym ustaleniami planu mogą, zatem, być realizowane jedynie inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej oraz urządzenia wodne - w zależności od parametrów zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Żadna z możliwych do realizacji inwestycji uciążliwych dla środowiska nie spowoduje oddziaływania na wartościowe przyrodniczo, ekologicznie lub krajobrazowo obszary, w tym Natura 2000 lub inne chronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Projekt planu ustala nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa. Zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 7 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych - wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast jest usługą wodną. Na tego typu usługę

wymagane jest pozwolenie wodnoprawne, a co za tym idzie - wykonanie operatu wodnoprawnego.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu zlewni rzeki Sokołówki i ciek ten został wskazany jako podstawowy odbiornik wód opadowych i roztopowych.

Ustalenia projektu planu, określające przeznaczenie terenów i wskaźniki zagospodarowania, nie zakładają zmiany sposobu użytkowania terenów w stosunku do dotychczasowego, która powodowałyby zwiększenie uszczelnienia powierzchni. Tym samym nie zostanie ograniczona możliwość naturalnej retencji wód i nie wzrośnie zagrożenie lokalnymi podtopieniami i zalewaniem terenów niżej położonych.

Jako jedną z zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustalono - w zakresie gospodarki wodnej oraz gospodarki odpadami - nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez włączanie terenów zielonych w strefie zurbanizowanej do miejskiego systemu gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w mieście.

Pełne określenie zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem poszczególnych inwestycji nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego, bowiem nie precyzuje on szczegółowych zasad realizacji inwestycji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Należy podkreślić, iż zgodnie z ustaleniami projektu planu na tym obszarze mogą być realizowane tylko inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej oraz urządzeń wodnych, zaliczane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz lokalizowane urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji, o której mowa w przepisach odrębnych (tzn. o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW). Dla potrzeb dalszych analiz przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji będzie ograniczona do terenu tej inwestycji i zgodnie z art. 144 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska „eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna (...) powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny”. Analogicznie przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji zamknie się w wyznaczonych planem ich liniach rozgraniczających w przypadku modernizowanych i projektowanych odcinków infrastruktury technicznej oraz modernizacji ulic, z zastrzeżeniem, iż oddziaływania, takie jak hałas czy koncentracja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw, będą odczuwalne także na terenach przylegających do drogi -w pasie o szerokości kilku do kilkunastu metrów.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Przedmiotowy obszar, tak jak i całe miasto Łódź, znajduje się poza europejskimi systemami o wysokiej aktywności przyrodniczej, wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym (Waloryzacja przyrodnicza) sporządzonym na potrzeby obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania*

przestrzennego miasta Łodzi, uchwalonym w 2018 r., zmienionym w 2019 r. i 2021 r., omawiany obszar zaliczono do obszarów o wysokich walorach krajobrazowych i wartościach ekologicznych. Są to w większości obszary w użytkowaniu rolniczym i leśnym, a zwłaszcza doliny rzeczne i tereny zieleni; posiadają one walory pozwalające na uznanie ich w całości za formy ochrony przyrody w postaci obszarów chronionego krajobrazu lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych; kierunki zmian w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów nie powinny naruszać walorów krajobrazowych, a same zmiany powinny następować w ramach jednego przedsięwzięcia, w formie zorganizowanych działań inwestycyjnych.

Północną granicę omawianego obszaru stanowi odcinek cieku wodnego – rzeki Sokołówki (o uregulowanym korycie). W północno-zachodniej części obszaru w *Studium* wskazany został korytarz ekologiczny, ciągnący się wzdłuż doliny tej rzeki w kierunku zachodnim.

Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałyby wpływ na stan środowiska na obszarach podlegających ochronie położonych zarówno w granicach obszaru objętego opracowaniem, jak i poza nimi. Zakłada utrzymanie obszaru jako terenu otwartego, poprzez ustalenie przeznaczenia: zieleń naturalna, zieleń urządzona i wody powierzchniowe. Wyznacza ciąg pieszy i dopuszcza jedynie realizację inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej oraz związanych z regulacją wód oraz lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji, o której mowa w przepisach odrębnych (tzn. o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW).

Obecnie zasadnicze problemy w zakresie środowiska przyrodniczego przedmiotowego obszaru dotyczą:

- uciażliwości akustycznej szlaków komunikacyjnych – obszar opracowania znajduje się w znacznej odległości od ulic o dużym natężeniu ruchu – Strykowskiej i Wycieczkowej, zatem w jego granicach panują korzystne warunki akustyczne: w ciągu całej doby (L_{DWN}) hałas wynosi poniżej 55 dB, nieco przekraczając ten poziom jedynie przy południowo-wschodnim skraju obszaru, a w porze nocnej (L_N) na całym obszarze jest poniżej 50 dB (Mapa akustyczna Łodzi, 2017-2022);

- kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego - średnioroczne stężenia poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze opracowania w 2020 roku były niższe niż w latach wcześniejszych i kształtowały się na poziomie:

- NO_2 : poniżej $20,4 \mu g / m^3$ (poziom dopuszczalny - $40 g / m^3$);
- pył zawieszony PM_{10} : 20,5 do $25,4 \mu g / m^3$ (poziom dopuszczalny - $40 \mu g / m^3$);
- pył zawieszony $PM_{2,5}$: 12,5 do $15,4 \mu g / m^3$ (poziom dopuszczalny - $25 \mu g / m^3$);
- benzo(a)piren w pyle zawieszonym PM_{10} : 1,01 do $1,25 ng / m^3$ (poziom dopuszczalny - $1 ng / m^3$).

25-te maksymalne stężenie średnie 1-godzinne SO_2 nie przekraczało $150,4 \mu g / m^3$ (poziom dopuszczalny - $350 g / m^3$).

Na analizowanym obszarze jedynie wartości stężenia benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM_{10} są stale przekraczane, przy czym obszar przekroczeń obejmuje całą aglomerację; wartości stężeń pozostałych zanieczyszczeń powietrza mieściły się w normie;

- zabudowy i wygradzania terenów otwartych – walory krajobrazowe obszaru i jego niewielkie oddalenie od centrum miasta powodują, że jest to atrakcyjny teren dla zabudowy

mieszkaniowej jednorodzinnej i rezydencjonalnej; nowa zabudowa wiąże się z wygradzaniem i przekształcaniem dotychczasowych terenów otwartych, w tym rolnych, co powoduje obniżenie walorów krajobrazowych i przyrodniczych obszaru;

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych - potencjał ekologiczny JCWP obejmującej omawiany obszar: Bzura od źródeł do Starówki, określany jest jako słaby; Bzura i jej dopływy w granicach miast przepływają przez tereny podlegające silnej presji antropogenicznej, w tym przemysłowej; na parametry fizyczne i chemiczne wód wpływa nielegalne odprowadzanie ścieków oraz okresowe zrzuty wód deszczowych i roztopowych z pobliskich ulic;

- zanieczyszczenie wód podziemnych (gruntowych) - zagrożeniem dla jakości wód podziemnych - gruntowych - są czynniki antropogeniczne: zanieczyszczenia komunalno-bytowe, szczególnie z obszarów zurbanizowanych, ale niewyposażonych w sieć kanalizacji sanitarnej. Większość osadów powierzchniowych zlewni Bzury charakteryzujących się średnią przepuszczalnością (przede wszystkim piaski), co sprzyja migracji zanieczyszczeń i obniżeniu jakości wód podziemnych;

- degradacji i zanieczyszczeń gleby - obszar objęty opracowaniem nie posiada zabudowy ani dróg publicznych, a grunty nie zostały tam antropogenicznie przekształcone. Brak jest danych, umożliwiających ocenę stopnia zanieczyszczenia gleb, należy jednak przypuszczać, iż problem ten dotyczy głównie pasów terenu wzdłuż ulic graniczących z obszarem, gdzie dochodzi do koncentracji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego: przede wszystkim ołowiu, a także cynku i miedzi. Na omawianym obszarze nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (nie ma obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi)²;

- promieniowania elektromagnetycznego - głównymi emitarami (sztucznymi źródłami) tego rodzaju promieniowania są urządzenia łączności osobistej (stacje bazowe GSM/UMTS i LTE/CDMA), urządzenia radiokomunikacyjne (stacje radiowe i telewizyjne), urządzenia transmisji danych i sygnałów, linie wysokiego napięcia oraz urządzenia radiolokacyjne i radiodostępowe. Na obszarze i w jego najbliższym sąsiedztwie nie ma żadnych z wymienionych źródeł promieniowania. Ponadto, z pomiarów, prowadzonych przez WIOŚ w Łodzi od roku 2008 wynika, iż w żadnym z punktów pomiarowych w województwie nie doszło do przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku;

- przerwanie powiązań ekologicznych – w granicach obszaru nie ma dróg publicznych, jednak drogi znajdujące się odległości 300 - 400 metrów od niego: po stronie wschodniej ulica Strykowska – droga krajowa nr 14, będąca istotnym elementem układu drogowego miasta, łącząc jego rejony centralne z „ringiem autostradowym”, a po stronie zachodniej ul. Wycieczkowa, stanowią barierę dla migracji zwierząt;

- zmniejszającej się bioróżnorodności - obszar objęty opracowaniem wciąż w całości stanowi tereny otwarte, ale występujące na terenach sąsiednich procesy urbanizacyjne grożą defragmentacją siedlisk przyrodniczych i ograniczaniem różnorodności w świecie roślinnym i zwierzęcym;

- występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i klimatycznych, takich jak: nawalne deszcze, podtopienia, fale upałów, susze czy huragany - będących skutkiem zmian klimatu;

---

² źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

- zagrożenia powodowanego przewozami Niebezpiecznych Substancji Chemicznych (NSCh), prowadzonymi ulicą Strykowską (przebiegająca ok. 300 m od wschodniej granicy obszaru), w odległości do 0,5 km od osi jezdni (według informacji Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa Urzędu miasta Łodzi).

Jak wynika z powyższego, obecne zagospodarowanie i użytkowanie obszaru nie wywiera niekorzystnego wpływu na stan środowiska, a za obniżenie parametrów jakości środowiska odpowiedzialne są źródła znajdujące się poza obszarem. Przyjęte w projekcie planu ustalenia dla całego obszaru oraz poszczególnych terenów zmierzają do utrzymania lub poprawy tego stanu, a także zapewnienia właściwych warunków dla zdrowia użytkowników obszaru i okolicznych mieszkańców. Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałaby negatywny wpływ - w rozumieniu przepisów odrębnych - na stan środowiska na terenach położonych poza granicami obszaru objętego opracowaniem, w tym podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Dzięki istniejącemu i projektowanemu wyposażeniu obszaru w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej nie istnieje zagrożenie zanieczyszczenia gleby, wód i powietrza. Tym niemniej projekt zawiera ustalenia (szerzej omówione w rozdziale 3 Prognozy) dotyczące infrastruktury technicznej oraz ustalenia w zakresie: odnawialnych źródeł energii, ciągłości korytarza ekologicznego, ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, gospodarki wodnej oraz gospodarki odpadami, a także ochrony przed hałasem.

W projekcie przyjęto ustalenia, które na całym obszarze nie dopuszczają realizacji zabudowy, a jedynie możliwość lokalizacji infrastruktury technicznej i urządzeń wodnych.

Określenie szczegółowego zakresu ingerencji w środowisko przy realizacji inwestycji, które mogą być realizowane zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, będzie możliwe dopiero na etapie prac projektowych i uzyskiwania stosownych decyzji. Należy wobec tego brać pod uwagę również możliwość występowania gatunków chronionych zwierząt, grzybów lub roślin na terenie objętym inwestycją - kolidującego z zamierzeniami inwestycyjnymi. Wówczas konieczne będzie uzyskanie od właściwego organu ochrony przyrody, na podstawie przepisów odrębnych, zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących gatunków.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu.

Ramy programowe polityki ekologicznej wyznaczone są przez wytyczne europejskie obowiązujące na terenie całej Unii Europejskiej. Dokumentem nadrzędnym jest *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga), w której wśród siedmiu kluczowych wyzwań w sferze polityki gospodarczej, ekologicznej i społecznej znalazły się m.in.:

- ograniczanie zmian klimatu oraz promowanie czystszej energii,
- zapewnienie, by systemy transportowe odpowiadały wymogom ochrony środowiska oraz spełniały gospodarcze i społeczne potrzeby społeczeństwa,
- promowanie wysokiej jakości zdrowia publicznego,
- aktywne promowanie zrównoważonego rozwoju.

System krajowej polityki ekologicznej Polski opiera się na założeniach strategicznego dokumentu sporządzanego na zlecenie Ministerstwa Środowiska, jakim jest *Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)*. Jest to jedna z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w Polsce oraz jedna z dziewięciu strategii³, stanowiących fundament zarządzania rozwojem kraju.

W dokumencie tym wskazano m.in., że:

„Budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej polityki państwa. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. To właśnie człowiek jest nadrzędną wartością w Polityce ekologicznej państwa 2030 poprzez koncentrację tematyczną na jakości życia, zdrowiu i dobrobycie Polaków, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony środowiska, zachowaniu różnorodności biologicznej i innych form materii żywej oraz nieożywionej.

Rolą polityki ekologicznej jest więc zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednich strukturach zarządzania państwem na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym oraz takim podziale kompetencji i zadań, który pozwoli na to, aby cele na każdym szczeblu były wyznaczane w oparciu o rozpoznanie potrzeb, zaś środki do ich osiągnięcia były dobierane z uwzględnieniem kryteriów efektywności ekologicznej i ekonomicznej. Kluczowa dla osiągnięcia celów polityki ekologicznej jest dodatkowo dbałość o kulturę współżycia ze środowiskiem na szczeblu samorządowym, zwłaszcza poprzez racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodzią oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją.”

Kolejnym dokumentem jest Strategia Rozwoju Kraju 2020 (średniookresowa strategia rozwoju kraju), w której stwierdzono, m.in.:

„Rosnąca presja demograficzna i rozwój gospodarczy wywierają wpływ na globalny ekosystem na niespotykaną dotąd skalę. Problem zachowania zdrowego, zdolnego do odtwarzania swoich zasobów i różnorodności środowiska urósł do rangi kluczowego wyzwania politycznego, gospodarczego i społecznego, stając się domeną coraz większego zainteresowania władz państwowych, regionalnych i lokalnych. Podstawowe kwestie wynikające z cywilizacyjnej presji na środowisko dotyczą gospodarowania wodami (ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody oraz zapewnienie dostępu do czystej wody) oraz odpadami (zachowanie hierarchii postępowania z odpadami, stosowanie najlepszych dostępnych technik i technologii oraz analizy cyklu życia produktów), zachowania różnorodności biologicznej (ochrona przyrody i krajobrazu), a także ochrony powietrza. Szczególne znaczenie nabiera kwestia właściwego zabezpieczenia i reagowania na efekty zmian klimatycznych, zwłaszcza nadmiernego ogrzewania się atmosfery ziemi, czyli tzw. efektu cieplarnianego oraz wynikające z tych zmian powódzie, susze i niekorzystne zjawiska pogodowe o dużej intensywności. Uwzględnione również będą zmiany zachodzące w stanie ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej.”

---

³ Pozostałe to: *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030, Polityka energetyczna Polski 2040, Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku, Strategia produktywności, Krajowa strategia rozwoju regionalnego, Strategia „Sprawne państwo”, Strategia rozwoju kapitału społecznego, Strategia rozwoju kapitału ludzkiego.*

W dokumencie tym, w ramach obszaru strategicznego „Konkurencyjna gospodarka” i wskazanego celu: „Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” (Cel II.6) zostały określone priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

- Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Poprawa stanu środowiska,
- Adaptacja do zmian klimatu.

Z uwagi na obecność wód powierzchniowych - rzeki Sokołówki - należy również wymienić dokumenty ogólnokrajowe: *Strategię Gospodarki Wodnej* z 2005 r. oraz *Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2016)* z 2010 r. (do tej pory nie zatwierdzone).

W *Strategii Gospodarki Wodnej* zostały określone następujące cele kierunkowe:

- Cel I: Zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód,
- Cel II: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych,
- Cel III: Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

W *Strategii* wskazano na potrzebę sporządzania planów gospodarowania wodą: „Istotną rolę w realizacji trzech podstawowych celów strategicznych odgrywać będą plany gospodarowania wodą w obszarze dorzecza Odry i obszarze dorzecza Wisły (...). Opracowanie i wdrożenie zintegrowanych programów gospodarowania wodami uwzględniających, obok poprawy jakości wód, racjonalne kształtowanie zasobów wodnych, a w tym budowę wielozadaniowych zbiorników retencyjnych i obiektów małej retencji wodnej w celu wyrównywania przepływu w rzekach oraz sterowania odpływem wód opadowych. Działania w tym zakresie powinny sprzyjać zatrzymywaniu możliwie największej ilości wody w glebie, a także ochronie naturalnie ukształtowanych ekosystemów oraz ochronie gatunkowej flory i fauny związanej ze środowiskiem wodnym.” A zarazem „swoje odzwierciedlenie w planach znajdują również przedsięwzięcia jednostek samorządu terytorialnego, realizującego lokalne potrzeby, np.: w odniesieniu do retencjonowania wód”.

Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030, jako cel nadrzędny polityki wodnej wskazuje zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywołanych przez powódzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych, zaś celami strategicznymi dla osiągnięcia celu nadrzędnego są:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobieganie zwiększaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych i ograniczenie wystąpienia ich negatywnych skutków,

- reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i ogólnokrajowym stanowią z kolei podstawę konstruowania celi szczegółowych na szczeblu krajowym – regionalnym i lokalnym.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi (2018)* stwierdzono, iż „dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe są zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, mitygacja i adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń.”

Wskazane zostały następujące kierunki działań:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, m.in. poprzez: ochronę gleb, ochronę i racjonalne gospodarowanie złożami kopalin, przywracanie wartości użytkowej gruntom zdewastowanym i zdegradowanym;
- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych, m.in. poprzez: ochronę zasobów wód powierzchniowych oraz poprawę zdolności retencyjnych zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych, ochronę zasobów i jakości wód podziemnych;
- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez: wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, wdrażanie czystych technologii węglowych;
- kształtowanie zasobów leśnych, m.in. poprzez: ochronę i wzbogacanie istniejących kompleksów leśnych i zadrzewień, zwiększanie lesistości;
- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej, m.in. poprzez: ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej;
- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, m.in. poprzez: ochronę pozostałych terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, kształtowanie korytarzy ekologicznych;
- przeciwdziałanie zagrożeniom, m.in. poprzez: poprawę klimatu akustycznego, ograniczanie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczanie zagrożenia awariami, ograniczanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu."

Cele ochrony środowiska ustanowione w odniesieniu do obszaru samej Łodzi zawarte zostały w dwóch podstawowych dokumentach określających potrzeby i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego miasta: *Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025* oraz w *Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+*. Narzędziem wdrożeniowym założeń zawartych w *Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+* jest jedna z polityk sektorowych – *Polityka komunalna i ochrony środowiska Miasta Łodzi 2020+*, której jednym z celów operacyjnych jest m.in. „zachowanie różnorodności biologicznej, ciągłości i stabilności układów ekologicznych poprzez ochronę reliktyw przyrody naturalnej oraz przeciwdziałanie urbanizacji terenów stanowiących system ekologiczny Miasta”.

W poniższej tabeli (Tabela 2) wykazano w jaki sposób cele te znalazły odzwierciedlenie w ustaleniach i regulacjach zawartych w analizowanym projekcie planu miejscowego.

Tab. 2. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu, zawarte w wybranych dokumentach ustanowionych na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie planu

Nazwa dokumentu	Cele ochrony środowiska ustanowione w dokumencie (wybór)	Ustalenia projektu planu
<p><i>Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi</i></p>	<p>Wskazana w Planie wizja rozwoju przestrzennego województwa to: region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia.</p> <p>Cele szczegółowe zmierzają do stworzenia regionu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spójnego, o zrównoważonym systemie osadniczym; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury transportowej; - o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury technicznej; - o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego; - o dobrze zachowanym dziedzictwie kulturowym; - o wysokiej atrakcyjności turystycznej; - o wysokim poziomie bezpieczeństwa publicznego; - efektywnie wykorzystującego endogeniczny potencjał rozwojowy na rzecz zrównoważonego rozwoju przestrzennego. 	<p>Celem regulacji zawartych w ustaleniach przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów zgodnie z wymogami ładu przestrzennego oraz realizowaną polityką przestrzenną Miasta określoną w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi - kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem: ochrony terenów zieleni stanowiących system przyrodniczy Miasta pełniący rolę rekreacyjno-wypoczynkową i klimatyczno-biologiczną oraz poprawy jakości zamieszkania na terenach sąsiednich osiedli mieszkaniowych.</p>

Wyłożenie do publicznego

<p><i>Strategia Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+</i></p> <p><i>Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025</i></p>	<p>Wizja Łodzi, określona w „Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+” opiera się m.in. o filar Przestrzeń i Środowisko, którego celem jest poprawa jakości życia mieszkańców dzięki zwiększeniu atrakcyjności przestrzeni publicznej, rewitalizacji kluczowych obszarów Miasta, wykorzystaniu potencjału środowiska przyrodniczego i rozwoju zrównoważonego transportu miejskiego. Z wizją tą zgodne są określone w Programie ochrony Środowiska cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości powietrza; - redukcja hałasu do poziomów dopuszczalnych; - ochrona mieszkańców przed polami elektro-magnetycznymi; - ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą; - prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej; - racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; - rekultywacja terenów zdegradowanych; - gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami; - ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej; - zapewnienie odpowiedniej - dostępności i jakości terenów zieleni; - zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii. 	<p>W projekcie planu wyznaczono tereny: zieleni urządzonej (ZP), zieleni naturalnej (ZN), wód powierzchniowych rzeki Sokołówki wraz z urządzeniami wodnymi (WS) oraz publicznego ciągu pieszego (KDX) i określono ich przeznaczenie. Wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej oraz urządzeń wodnych. Sformułowano ustalenia dotyczące odnawialnych źródeł energii, ustalenia w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarki wodnej oraz gospodarki odpadami. Ochroną akustyczną objęty został teren ZP, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska wskazany jako „tereny rekreacyjno-wypoczynkowe”.</p> <p>W zakresie infrastruktury technicznej założono wyposażanie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów.</p> <p>Ustalono zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, z wyjątkiem urządzeń wodnych, przejść przez rzekę i infrastruktury technicznej, w obszarze zagrożonym zalaniem wodami rzeki Sokołówki.</p>
<p><i>Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Łodzi</i></p>	<p>Cele główne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selektywna zbiórka odpadów w gminie, - wdrożenie zbiórki odpadów podlegających biodegradacji i kompostowanie. - edukacja wytwórców. 	<p>W projekcie planu ustalono nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez włączanie terenów zielonych w strefie zurbanizowanej do miejskiego systemu gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w mieście.</p>

Źródło: opracowanie własne

8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Żaden z wyznaczonych lub potencjalnych obszarów Natura 2000 nie znalazł się w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu, ani w zasięgu hipotetycznego oddziaływania inwestycji - realizowanych zgodnie z ustaleniami planu - na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz jego integralność.

Najbliżej położone obszary Natura 2000 - Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Grądy nad Lindą (PLH100022), Dąbrowa Grotnicka (PLH100001) i Buczyna Gałkowska (PLH100016) - znajdują się w odległości kilkunastu kilometrów od obszaru, a Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków - znacznie dalej. Z uwagi na ich oddalenie od przedmiotowego obszaru oraz założony w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów, przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu nie wpłyną negatywnie na cele ochrony ww. obszarów, w tym w szczególności nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono powyższe obszary.

Najbliżej położonymi obszarami objętymi ochroną prawną są:

- Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich (od 1 do 1,5 km na zachód i północ) i jego otulina (ok. 850 m na północ);
- rezerwat przyrody „Las Łagiewnicki” (ok. 2,2 km na północny-zachód);
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Sucha Dolina w Moskulach” (ok. 4 km na północny-wschód);
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Sokołówki” (ok. 5,7 km na zachód);
- użytek ekologiczny „Mokradła Brzozy” (ok. 3,9 km na północny-zachód);
- użytek ekologiczny „Międzyrzecze Sokołówki i Brzozy” (ok. 5,3 km na zachód);
- użytek ekologiczny „Olsy na Żabińcu” (ok. 5,6 km na zachód);
- użytek ekologiczny „Międzyrzecze Bzury i Łagiewniczanki” (ok. 3,8 km na północny-zachód);
- użytek ekologiczny „Łąki na Modrzewiu” (ok. 3,8 km na północ).

W opracowaniu p.t. „*Waloryzacja przyrodnicza – materiały do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Łodzi*” (z 2007 r.) omawiany obszar zaliczono do obszarów o wysokich walorach krajobrazowych i wartościach ekologicznych.

Na omawianym obszarze nie stwierdzono występowania rzadkich i zagrożonych roślin oraz grzybów, owadów, ani udokumentowanych stanowisk płazów, gadów i ssaków.

Na obszarze nie ma obiektów, które mogłyby negatywnie oddziaływać na środowisko.

Według ustaleń projektu planu, na obszarze nim objętym zakazana jest lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej oraz urządzeń wodnych, a także lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, o której mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii (to jest o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW).

Skutki realizacji ustaleń planu – zakładających utrzymanie istniejących terenów otwartych, jako zieleni urządzonej, zieleni naturalnej i wód powierzchniowych – będą głównie pozytywne:

- zachowanie i ochrona istniejących zasobów środowiska w obszarze planu i na terenach sąsiednich,
- utrzymanie różnorodności biologicznej obszaru,
- zachowanie powierzchni retencjonujących wody opadowe i roztopowe,
- poprawa mikroklimatu.

Ponieważ zgodnie z ustaleniami planu na omawianym obszarze nie może być realizowana zabudowa ani drogi, a także nie ma istniejących budynków do zachowania, nie wystąpią tam negatywne oddziaływania na środowisko, takie jak:

- emisja zanieczyszczeń do powietrza;
- emisja hałasu komunikacyjnego;
- emisja promieniowania;
- powstawanie ścieków komunalnych;
- powstawanie ścieków deszczowych;
- zanieczyszczanie gleby lub ziemi;
- przekształcanie naturalnego ukształtowania terenu;
- obniżenie walorów krajobrazowych i kulturowych obszaru;
- wykorzystywanie zasobów środowiska;
- ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

Na obszarze mogą natomiast wystąpić oddziaływania na środowisko:

- wytwarzanie odpadów - oddziaływanie negatywne, długoterminowe; skala oddziaływania będzie zależna od liczby użytkowników terenów oraz zakresu sportowo-rekreacyjnego użytkowania obszaru, jednak oddziaływanie to będzie występowało wyłącznie poza obszarem, ponieważ - zgodnie z przepisami odrębnymi - odpady są gromadzone w odpowiednich pojemnikach i odbierane z terenów nieruchomości; należy się jednak liczyć z zaśmiecaniem terenów wykorzystywanych rekreacyjnie i powstawaniem nielegalnych wysypisk; na obszarze będą powstawać także odpady organiczne;

- zagrożenie powodzią - oddziaływanie bezpośrednie, sporadyczne, zmienne, ale nie występujące na obszarze - obszar znajduje się poza zasięgiem obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Północna część obszaru – obejmująca koryto rzeki Sokołówki wraz z częścią przyległej doliny – została wskazana jako obszar zagrożony zalaniem wodami powodziowymi, jednak ryzyko szkód jest niewielkie, ponieważ są to tereny nieurbanizowane;

- ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Jednolitych Części Wód Podziemnych - brak oddziaływania. Osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla JCWPd jest niezagrożone dla całego miasta. Dla JCWP „Bzura od źródeł do Starówki” osiągnięcie celów środowiskowych - dobrego stanu wód w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych - zostało ocenione jako zagrożone, ale realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała wpływu na osiągnięcie/nieosiągnięcie celów środowiskowych z uwagi na utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania (brak źródeł zanieczyszczeń);

- zmiany klimatu lokalnego – oddziaływanie stałe, długoterminowe, wpływające na florę i faunę, oraz zdrowie ludzi - dotyczy jedynie klimatu lokalnego i nie zmieni się znacznie w stosunku do stanu obecnego, ponieważ utrzymany zostaje dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania obszaru.

Niezależnie od wskazanych oddziaływań, na obszarze będą występowały także oddziaływania, które są efektem globalnych zmian klimatycznych:

- zmiana struktury opadów w okresie wegetacyjnym, czyli częstsze susze letnie i wiosenne oraz wzrost liczby opadów nawalnych, w tym gradu. Z racji zwiększonej częstotliwości występowania tych zjawisk należy liczyć się ze wzrastającą liczbą sytuacji

ekstremalnych, czyli powodzi, suszy, osuwisk ziemi oraz erozji wodnej w korytach cieków, z czego na omawianym obszarze mogą występować okresy suszy oraz lokalne podtopienia;

– migracja gatunków, spowodowana ociepleniem klimatu. Migracje gatunków, będące formą ich adaptacji do zmian klimatu, mogą jednak zostać uniemożliwione przez „niedrożność ekologiczną” przekształconych przez człowieka krajobrazów: brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych (tak rzecznych jak i leśnych), niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczymi mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe” dla poszczególnych gatunków (np. drobnymi torfowiskami, mokradłami, oczkami wodnymi);

– zwiększone prawdopodobieństwo powodzi błyskawicznych, wywołane silnymi opadami mogącymi powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

Odporność efektów realizacji ustaleń planu na zmiany klimatu, a szczególnie klęski żywiołowe należy uznać za wysoką. Obszar opracowania planu w całości stanowi teren otwarty, niezagospodarowany (dawniej rolny), biologicznie czynny.

Zmiany klimatu miasta, jakie mogą nastąpić w przyszłości tj. wzrost średniej temperatury powietrza (fale upałów), zmniejszenie wilgotności powietrza (susze), burze i silne wiatry pozostaną prawdopodobnie bez wpływu na realizację ustaleń planu. Oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektu planu będzie znikome lub żadne. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na różnorodność biologiczną oraz inne kwestie/elementy środowiska przyrodniczego został omówiony powyżej. Jak wynika z przeprowadzonych analiz wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko będzie on w większości elementów pozytywny i nie będzie generował istotnych konfliktów środowiskowych. Brak źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza i utrzymanie dużych powierzchni terenów otwartych wpłynie na złagodzenie ewentualnych zmian klimatu.

Ustalenia projektu planu, poprzez uniemożliwienie realizacji zabudowy, mają na celu ochronę doliny rzecznej, stanowiącej korytarz ekologiczny oraz terenów otwartych, aktywnych przyrodniczo i atrakcyjnych krajobrazowo. Obszar w całości stanowią tereny wyłączane z możliwości inwestowania. Oddziaływanie realizacji ustaleń planu na środowisko należy wobec tego ocenić bardzo pozytywnie.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

W poprzednim rozdziale niniejszej prognozy zostały omówione rodzaje przewidywanych oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływań negatywnych, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu planu. Projekt planu zawiera równocześnie ustalenia, których celem jest zapobieganie i ograniczanie możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko.

Ponieważ jednak w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia,

żaden obszar Natura 2000, nie zachodziły przesłanki do zawarcia w tym dokumencie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Realizacja ustaleń projektu planu będzie polegała przede wszystkim na zachowaniu i ochronie istniejących terenów otwartych, w tym terenów zieleni naturalnej, oraz wód powierzchniowych – rzeki Sokołówki. Zapisy planu dopuszczają równocześnie możliwość zagospodarowania terenu IZP na cele sportowo-rekreacyjne, przy utrzymaniu wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej (minimum 75%).

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej oraz urządzeń wodnych, a także zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji (tj. przekraczającej 50 kW).

Ustalono nakaz zapewnienia ciągłości korytarza ekologicznego, wskazanego na rysunku planu, umożliwiającego migrację roślin i zwierząt.

W projekcie zawarto także ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, odnoszące się do ochrony wód podziemnych i powierzchniowych - nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających wykorzystanie lub retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do odbiornika na warunkach określonych w przepisach odrębnych dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków oraz prawa wodnego, a także budownictwa oraz zakazy: stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód, dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie wynikają z działań na rzecz ochrony przyrody albo racjonalnej gospodarki wodnej, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, materiałów które mogą zanieczyścić wody oraz składowania, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwienia odpadów, wykonywania robót polegających na zasypywaniu i likwidacji cieku wodnego rzeki Sokołówki, spełniającego rolę odbiornika wód powierzchniowych z dopuszczeniem jego przebudowy i rozbudowy spowodowanej realizacją inwestycji celu publicznego.

W zakresie gospodarki odpadami projekt planu ustala nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez włączanie terenów zielonych w strefie zurbanizowanej do miejskiego systemu gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w mieście. Dla miasta Łodzi obowiązują w tym zakresie: Regulamin utrzymania czystości i porządku (przyjęty uchwałą Rady Miejskiej) oraz Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego (przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa).

W zakresie ochrony przed hałasem w projekcie dokonano wskazania terenów podlegających ochronie akustycznej, dla których dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określają przepisy odrębne. Do terenów chronionych akustycznie zostały zaliczone tereny oznaczone na rysunku planu symbolem ZP, jako „tereny rekreacyjno-wypoczynkowe”, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Projekt planu zakłada wyposażanie terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej w oparciu o istniejące systemy, ich rozbudowę i przebudowę, a także budowę

nowych systemów. Obecnie przez obszar przechodzi tylko kanalizacja sanitarna, inne sieci infrastruktury technicznej poprowadzone są w ulicach graniczących z obszarem.

Ponieważ przeznaczenie poszczególnych terenów wyznaczonych na omawianym obszarze nie obejmuje możliwości realizacji budynków, w projekcie planu nie zostały określone wskaźniki zagospodarowania terenów w odniesieniu do działki budowlanej: wskaźnik powierzchni zabudowy i intensywność zabudowy. Ustalony został tylko wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, w wysokości minimum: 75% - dla terenu 1 ZP oraz 90% - dla terenów 1 ZN i 2 ZN. Oznacza to, że pozostała powierzchnia - do 10% w terenach 1 ZN i 2 ZN i do 25% w terenie 1 ZP - może zostać przeznaczona pod nawierzchnie utwardzone.

Respektowanie ustaleń projektu planu, dotyczących zarówno zasad zagospodarowania terenów, jak i ich obsługi przez infrastrukturę techniczną, zapewni właściwe funkcjonowanie tego obszaru, przy równoczesnym dotrzymaniu standardów jakości poszczególnych elementów środowiska.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska* „przedstawia – biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy”.

Ze względu na brak obszarów Natura 2000 w granicach badanego obszaru oraz w jego sąsiedztwie (w strefie możliwego oddziaływania rozwiązań zawartych w projekcie) nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do zawartych w projekcie planu, bowiem rozwiązania zawarte w projekcie nie mają wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania, warunków dla projektowanej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru, a także pozostają zgodne z ustaleniami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*. Projekt zawiera sformułowania zapewniające kształtowanie ładu przestrzennego oraz ochronę w zakresie środowiska, przyrody i krajobrazu.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia nie naruszają zasady zrównoważonego rozwoju.

Nie istnieje, zatem, potrzeba wskazania alternatywnego w stosunku do przedstawionego w projekcie planu rozwiązania w zakresie zagospodarowania obszaru.

11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Metoda analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu powinna polegać na:

1) ocenie oddziaływania projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;

2) ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych w planie rozwiązań wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym m.in.: parametrów jakości powietrza, gleb, zagrożeń akustycznych. Badania monitoringowe mogą być prowadzone w ramach państwowego monitoringu środowiska przez ustawowo wyznaczone do tego organy i instytucje. W odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie, metodach i częstotliwości określonych w decyzji.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in. stan wyposażenia obszaru w kluczowe, dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć kanalizacji sanitarnej oraz sieci ciepłej, zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki, stosowanie zalecanego w planie rodzaju i kolorystyki dachów, elewacji budynków oraz innych elementów zapewniających harmonijne kształtowanie projektowanej zabudowy. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się niezwłocznie po uchwaleniu planu, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią, z zastrzeżeniem, iż w sytuacji zaangażowania w prowadzony monitoring instytucji badawczych i kontrolnych zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w określonym przepisami zakresie (np. Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, stacje sanitarno-epidemiologiczne) można dostosować częstotliwość badań do stosowanych przez dane instytucje.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty opracowaniem planu i jego otoczenie nie sąsiadują bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a dopuszczalne ustalenia planu przedsięwzięcia, jakie mogą być realizowane w jego obszarze, nie będą skutkowały transgranicznym oddziaływaniem na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów.

13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (przed skierowaniem projektu planu do opiniowania i uzgodnień). Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb

projektu planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej dolinę rzeki Sokołówki, położonej w rejonie ulic Klimatycznej i Antoniego Książka. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Nr L/1545/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 17 listopada 2021 r. Zawartość prognozy została dostosowana do obowiązujących przepisów.

Na obszarze objętym projektem planu, zajmującym powierzchnię ok. 2,0 ha, położonym w północnej części miasta, we wschodniej części dzielnicy Bałuty, na terenie osiedla Julianów-Marysin-Rogi. Obejmuje on swoim zasięgiem niezabudowany obszar z fragmentem doliny rzeki Sokołówki.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia są zgodne z zapisami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi* (Uchwała Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 r., zmieniona Uchwałą Nr VI/215/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 marca 2019 r. i Uchwałą Nr LII/1605/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 r.). Obszar znajduje się w granicach wyznaczonej w tym dokumencie zwartej strefy zurbanizowanej. Według ustaleń *Studium* cały obszar stanowią tereny wyłączone spod zabudowy, zaliczone do jednostki funkcjonalno-przestrzennej: „Z” - tereny zieleni urządzonej o powierzchni minimum 3 ha i dolin rzecznych w strefie zurbanizowanej. Są to obszary dopełniające system przyrodniczy, pełniące rolę rekreacyjno-społeczną i klimatyczno-biologiczną. Charakteryzują się one równomiernym rozkładem na terenie całego miasta oraz regularną lub krajobrazową strukturą przestrzenną.

Dopuszczalnym przeznaczeniem terenów w tej jednostce są tereny zieleni, usług wypoczynku, rekreacji, sportu, a dopuszczalnym z ograniczeniami - tereny usług wspierających funkcje dopuszczalne: handlu o powierzchni sprzedaży do 50 m², gastronomii, edukacji, kultury.

Głównymi celami polityki przestrzennej danej jednostki jest: zachowanie istniejących elementów systemu przyrodniczego, poprawa jakości zamieszkania w terenach sąsiednich oraz poprawa warunków klimatycznych miasta.

Obszar opracowania planu został zaliczony do podstawowych elementów systemu przyrodniczego miasta, wskazany jako tereny z dużym udziałem zieleni urządzonej (ze znaczącymi ograniczeniami możliwości realizacji zabudowy), a równocześnie wskazany jest jako naturalny korytarz wymiany mas powietrza. Przebiegająca w granicach obszaru dolina rzeczna stanowi korytarz ekologiczny.

Na obszarze objętym projektem planu wydzielono poszczególne tereny, dla których ustalono następujące rodzaje przeznaczenia:

- teren zieleni urządzonej, oznaczony na rysunku projektu planu symbolem 1 ZP; przeznaczeniem uzupełniającym są tereny sportowo-rekreacyjne, infrastruktura techniczna,
- teren zieleni naturalnej, oznaczony na rysunku projektu planu symbolami 1 ZN i 2 ZN; przeznaczeniem uzupełniającym jest infrastruktura techniczna,
- teren wód powierzchniowych rzeki Sokołówki wraz z urządzeniami wodnymi, oznaczone na rysunku projektu planu symbolem 1 WS,
- teren publicznego ciągu pieszego, oznaczony na rysunku planu symbolem 1 KDX; przeznaczeniem uzupełniającym jest infrastruktura techniczna.

Jako główną zasadę ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w planie ustalono kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem: ochrony terenów zieleni stanowiących system przyrodniczy Miasta pełniący rolę rekreacyjno-wypoczynkową i klimatyczno-biologiczną oraz poprawy jakości zamieszkania na terenach sąsiednich osiedli mieszkaniowych.

Realizacja ustaleń projektu planu będzie polegała przede wszystkim na zachowaniu i ochronie istniejących terenów otwartych, w tym terenów zieleni naturalnej, oraz wód powierzchniowych – rzeki Sokołówki. Zapisy planu dopuszczają równocześnie możliwość zagospodarowania terenu 1ZP na cele sportowo-rekreacyjne, przy utrzymaniu wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej (minimum 75%).

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej oraz urządzeń wodnych, a także zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji (tj. przekraczającej 50 kW).

W projekcie zawarto ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, odnoszące się do ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, gospodarki odpadami oraz ochrony akustycznej. Ustalono nakaz zapewnienia ciągłości korytarza ekologicznego (wskazanego na rysunku planu) umożliwiającego migrację roślin i zwierząt.

Projekt planu zakłada wyposażanie terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej w oparciu o istniejące systemy, ich rozbudowę i przebudowę, a także budowę nowych systemów. Obecnie przez obszar przechodzi tylko kanalizacja sanitarna, inne sieci infrastruktury technicznej poprowadzone są w ulicach graniczących z obszarem.

Ponieważ przeznaczenie poszczególnych terenów wyznaczonych na omawianym obszarze nie obejmuje możliwości realizacji budynków, w projekcie planu nie zostały określone wskaźniki zagospodarowania terenów w odniesieniu do działki budowlanej: wskaźnik powierzchni zabudowy i intensywność zabudowy. Ustalony został tylko wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, w wysokości minimum: 75% - dla terenu 1 ZP oraz 90% - dla terenów 1 ZN i 2 ZN.

Dla potrzeb niniejszej prognozy przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, wskazując oddziaływania korzystne i negatywne.

Ścisłe respektowanie ustaleń projektu planu, dotyczących zasad zagospodarowania terenów i ich obsługi poprzez infrastrukturę techniczną, pozwoli zminimalizować negatywne oddziaływanie na środowiska, w przypadkach, gdy nie można go całkowicie wyeliminować.

Plan, po jego uchwaleniu, nakłada na przyszłych użytkowników terenów szereg wymogów z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego oraz dotyczących infrastruktury technicznej, które mają na celu, między innymi, zabezpieczenie dobrego stanu środowiska na analizowanym obszarze.

Omawiany obszar oraz jego sąsiedztwo są niezwykle ważnym elementem funkcjonalnym systemu przyrodniczego całej aglomeracji łódzkiej. W skali lokalnej i regionalnej

współtworzy on sieć obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, łącząc inne tereny cenne przyrodniczo, zarówno te w granicach miasta, jak i poza jego obrębem.

Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sposób właściwy zapewni ochronę terenów otwartych, mogących służyć w przyszłości rekreacji, wchodzących w skład systemu ekologicznego miasta, przed niekontrolowanymi procesami urbanizacji.

Obowiązujące akty prawne:

1. *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r., poz. 503)*
2. *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029)*
3. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839)*
4. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, ze zm.)*
5. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)*
6. *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916)*
7. *Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840)*
8. *Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm.)*

Materiały źródłowe

1. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, Uchwała Nr LXIX/1753/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 marca 2018 r., zmieniona Uchwałą Nr VI/215/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 marca 2019 r. i Uchwałą Nr LII/1605/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 r.
2. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łodzi*, Uchwała Nr XCIX/1826/10 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 października 2010 r. (nieobowiązujące)
3. *Projekt Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej dolinę rzeki Sokołówki, położonej w rejonie ulic Klimatycznej i Antoniego Książka*, MPU w Łodzi, czerwiec 2022 r.
4. *Opracowanie ekofizjograficzne (podstawowe) na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi obejmującej dolinę rzeki Sokołówki, położonej w rejonie ulic Klimatycznej i Antoniego Książka*, MPU w Łodzi, styczeń 2022 r.
5. *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej (Strategia z Göteborga)*
6. *Strategia Rozwoju Kraju 2020*, Warszawa, wrzesień 2012
7. *Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030) Warszawa, 2019*
8. *Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024*, Łódź, 2016 r.
9. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi – Uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 4915)*
10. *Raporty o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2012-2017 r.*, WIOŚ w Łodzi, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź 2013-2018
11. Uchwała nr LXXVIII/2101/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 31 października 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla miasta Łodzi na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”
12. *Mapa akustyczna Łodzi na lata 2017-2022*, Łódź, 2018
13. Uchwała Nr XXXIV/1124/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Łodzi”
14. *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028*, Uchwała Nr XL/502/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 20 czerwca 2017 r.
15. *Atlas Miasta Łodzi*, Urząd Miasta Łodzi, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 2002, 2009 i 2012
16. *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1911)
17. *Zielone skarby Łodzi - relikty naturalnej przyrody miasta*, praca zbiorowa pod redakcją J.K. Kurowskiego i P. Witosławskiego, Łódź, 2009
18. *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*, wyd. IGPIK – Oddział w Krakowie, 1998
19. *Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, Ministerstwo Środowiska, Departament Zrównoważonego Rozwoju, Warszawa 2015